

Ideologische eilanden

De 'soevereinen' en de eigen samenleving

Belastingdienst

Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Retour!

IK ben geen burger

stop de onderdrukking

Ideologische eilanden - De 'soevereinen' en de eigen samenleving

Door: Nuance door Training & Advies

Status: openbaar

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van NTA.

© NTA, juni 2023

Inhoud

Inleiding	5
Samenvatting	7
1. De relatie tussen burger en staat	9
1.1 Historisch perspectief	9
1.2 Horizontale en verticale verhoudingen tussen burger en staat	10
1.3 Verschillende eigen samenlevingen	11
1.4 Radicale bewegingen en hun invulling van de eigen samenleving	13
1.5 De eigen samenleving en beleid	15
1.6 Afsluiting	16
2. De soevereine beweging van mensen van vlees en bloed	18
2.1 Achtergrond van de beweging	18
2.2 Het wereldbeeld	21
2.3 Overeenkomsten met complotnarratieven	26
2.4 Praktische consequenties van het soevereine wereldbeeld	31
2.5 Afsluiting	33
3. Tot slot	35
Literatuurlijst	37
Bijlagen	41
Bijlage 1. Over Nuance door Training en Advies	42
Bijlage 2. Woordenboek/signaleringsgids	43
Bijlage 3. Voorbeeld correspondentie van de soevereine beweging	44
Bijlage 4. Voorbeelddocumenten	46
Bijlage 5. Voorbeelden van producten van organisaties binnen de soevereine beweging	47

Inleiding

Inleiding

In Nederland wonen ruim zeventien miljoen mensen. Onze democratische rechtsstaat heeft een geschiedenis van verschillende groepen, die met compromissen samen een weg weten te vinden om met elkaar te leven. In goede tijden hebben deze verschillende groepen altijd voor ogen gehouden dat samen blijven leven als een geheel, het hogere doel is. Echter, er zijn ook groepen die zich niet alleen niet langer aan willen sluiten bij de brede samenleving, maar er zelfs een vijandige houding tegenover zetten. Ze streven naar een 'eigen samenleving', of zelf een zogenaamde 'parallele samenleving'. Dit is een samenlevingsvorm die niet binnen maar naast de samenleving bestaat. Hierdoor kunnen burgers zich afkeren van democratische processen, regulier onderwijs en of reguliere medische zorg. Daarnaast kunnen ze parallele instituties opbouwen omtrent recht, onderwijs en zorg. Het afscheiden van de rest van de samenleving kan ook letterlijk: Nederlandse gemeentelijke én nationale overheidsorganen die belast zijn met financiële aangelegenheden krijgen brieven binnen van burgers die zich bv. willen 'uitschrijven'. Het zijn brieven van 'de soevereinen' en 'mensen van vlees en bloed'. In deze brieven geven burgers aan dat ze niets met de overheid te maken willen hebben en onderbouwen ze dit met ingewikkelde juridische taal. Steeds vaker ontvangt NTA signalen dat o.a. gemeenten en sociaal werkers te maken krijgen met 'soevereine' brieven vol verwarrende taal over soevereiniteit.

Bovenstaande fenomenen roepen vragen op over de balans tussen vrijheid van het individu en de democratische rechtsorde enerzijds. Anderzijds rijzen er vragen over de soevereine beweging an sich: waar staat deze beweging voor en wat zijn de mogelijke consequenties? In deze publicatie neemt NTA u mee in de achtergronden, de kenmerken en het gedachtegoed van deze steeds meer zichtbaar wordende soevereine beweging. Deze beweging heeft veel overeenkomsten met andere bekende radicale bewegingen. De gewelddadige, extremistische elementen zijn beperkt aanwezig. Echter, het soevereine gedachtegoed draagt wel bij aan de afkalving van afspraken in de samenleving. De wens is dat er op tijd gesignaleerd en geïntervenieerd kan worden om verdere vijandigheden en teleurstellingen tussen burgers en de democratische rechtsstaat te voorkomen.

Opbouw van deze publicatie

Als eerste is er een [samenvatting](#), die de belangrijkste punten uit het document opsomt. [Hoofdstuk 1](#) geeft inzicht in wat 'soverein' zijn in bredere zin betekent. Hoe zit het ook alweer met de balans tussen persoonlijke vrijheid en het collectief, en welke rol heeft de democratische rechtsstaat in het privéleven? Ook wordt gekeken naar verschillende soorten 'eigen' samenlevingen en hoe verschillende radicale bewegingen hieraan invulling geven. In [hoofdstuk 2](#) wordt specifiek ingegaan op de 'soevereine beweging'. Daarbij wordt gekeken naar de geschiedenis en manifestatie van de beweging. Ook wordt de inhoud van haar wereldbeeld uitgelegd. Daarna komen voorbeelden in Nederland en de praktische implicaties ervan aan bod. De publicatie eindigt met een slotwoord ([hoofdstuk 3](#)). En daarna volgen nog enkele [bijlagen](#), waaronder een woordenboek/signaleringsgids.

Samenvatting

Samenvatting

De Nederlandse democratische rechtsorde is gebouwd op twee fundamenten: **horizontale verhoudingen** (die gaan over burgers die democratisch met elkaar kunnen samenleven en overleggen) en **verticale verhoudingen** (die gaan over de relatie tussen de burgers en de democratische rechtsstaat).

Er kan ontevredenheid ontstaan waardoor burgers de behoefte krijgen om zich los te maken van de rest van de samenleving. De AIVD definieerde eerder drie vormen waarop dit voorkomt:^[1]

1. **Radicaal 'isolationisme'**, waarbij groepen zich in zeer sterke mate afzijdig houden van het maatschappelijk en politiek leven.
2. **Radicaal 'exclusivisme'**, waarbij het terugtrekken uit de samenleving gepaard gaat met sterke discriminerende uitingen naar de rest van de samenleving of groepen daarvan (verkettering, demonisering, samenzweringstheorieën, vijandsbeelden). De horizontale verhoudingen komen hier in het geding.
3. **Radicaal 'parallèllisme'**, waarbij niet alleen het terugtrekken uit de samenleving wordt gepredikt, maar ook een parallelle samenleving binnen de omringende samenleving wordt opgebouwd. Deze eigen samenleving heeft parallelle machtsstructuren en eigenrichting. In deze variant keren mensen zich niet alleen af van andere burgers, maar ook van de overheid. Bij deze variant streven mensen niet alleen naar andere verhoudingen tussen burgers onderling, maar ook naar andere verhoudingen tussen overheid en burgers. Hier kunnen verticale verhoudingen onder druk komen te staan.

Bij niet strafbaar wel problematisch gedrag kan het '**Normatief kader problematisch gedrag**'^[2] van het ministerie van Sociale Zaken uit 2016 uitkomst bieden.

Een van de bewegingen die zich regelmatig parallèllistisch uit, is de beweging van de **soevereinen**. Kort door de bocht geloven zij dat ze zich kunnen uitschrijven als Nederlands staatsburger, en zich zo aan verplichtingen (zoals belastingen, verzekeringen) en toezicht (door bijvoorbeeld jeugdzorg) kunnen onttrekken. Een enkeling gaat verder en neemt het op zich om plannen te maken voor eigen tribunalen en 'sheriffs' die volgens hun wetten zullen handelen. Sommige soevereinen geloven ook in het bestaan van een '**geboortetrust**'; een bedrag van € 1,5 miljoen op de bank van de Nederlandse staat dat gebonden is aan de rechtspersoon. Soevereinen geloven regelmatig dat ze dit bedrag kunnen claimen en daarmee schulden en boetes kunnen betalen. Een ander narratief is dat iemand door het sturen van een brief naar de Kiesraad en/of de burgemeester de macht van de politiek kan opzeggen om diegene als burger te besturen.

De beweging van de soevereinen is ontstaan in de Verenigde Staten en inmiddels wereldwijd aanwezig. Er is geen set gezaghebbende documenten die de soevereine norm beschrijft, die voor alle aanhangers en aanbieders gelden. Wel bieden aanbieders (goeroes, organisaties) cursussen, boeken en standaard opgestelde documenten (waarin mensen nog maar enkele details hoeven in te vullen) aan. Met deze documenten zou bijvoorbeeld het burgerschap kunnen worden opgezegd. Vaak verdienen aanbieders hier geld mee. Mensen die kwetsbaar zijn voor soeverein gedachtegoed zijn vaak al ideologisch tegen de overheid en/of bevinden zich regelmatig in een kwetsbare financiële positie waarbij ze geen andere uitweg zien.

Medewerkers van organisaties/instanties die helpen met sociale en financiële problemen, jeugdzorg, juridische loketten bij gemeenten, boa's en politie kunnen verward raken door de juridische fictionele taal en stelligheid waarmee soevereinen zich presenteren. Deze publicatie is bedoeld als handvat voor deze doelgroep om de soevereinen beter te begrijpen. Als soevereinen op tijd hulp en alternatieven kunnen worden geboden, kan een verder groeiende kloof tussen de soevereinen en de samenleving worden voorkomen.

[1] AIVD. (2004). Van dawa tot jihad. De diverse dreigingen van de radicale islam tegen de democratische rechtsorde, p. 18. Geraadpleegd van: <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2004/12/23/van-dawa-tot-jihad>.

[2] *Kamerstukken II* 2015/16, 29614, nr. 39. Kamerbrief minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2016). Concretisering aanpak salafisme met bijlage 'Normatief kader problematisch gedrag'. Geraadpleegd van: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29614-39.html>.

1.

**De relatie tussen
burger en staat**

1. De relatie tussen burger en staat

Hoe zit het ook alweer met de staatkunde? Dit hoofdstuk beschrijft de relatie tussen de burger en de staat vanuit een historisch en staatskundig perspectief. U wordt meegenomen in een aantal ontwikkelingen die de Nederlandse samenleving heeft gemaakt tot de samenleving zoals die nu, tot op de dag van vandaag, is. Om de argumenten van de soevereine beweging te kunnen plaatsen, bevat dit hoofdstuk achtergrondinformatie. Soevereinen verwijzen naar 'soverein', 'sociaal contract' en de discussie over wie waarom de macht heeft. In dit hoofdstuk wordt het gangbare gebruik van deze termen beschreven.

1.1 Historisch perspectief

Al in de vroege geschiedenis van het deltagebied van rivieren dat nu Nederland heet moesten vroegere landgenoten samenwerken om landbouwgrond en woonterpen droog te houden. Ook was samenwerken voordelig om een individu te beschermen tegen buitenstaanders. Of om voor elkaar te kunnen zorgen bij ziekte en tekorten. Maar hoe wordt bepaald hoe dingen binnen zo'n groep van samenwerkende mensen worden geregeld?

Door de geschiedenis heen zijn er veel filosofen geweest die hierover nagedacht hebben (bijv. Hobbes, Mill).^[3] Religie en militaire macht hebben in het verleden vaak bepaald wie de baas is. Soms waren dit koningen of de paus, of een groep rijke burgers. Maar wie was de hoogste baas? Wie was 'soverein'? ('soverein' betekent letterlijk 'de hoogste macht').^[4]

In de 17e eeuw groeide de denkstroming dat een door God gekozen koning of adel niet de 'hoogste macht' zou moeten hebben, maar dat het volk zelf de baas moest zijn. Het volk was 'soverein' en het parlement moest de hoogste macht hebben. In de dagelijkse praktijk voerde 'een overheid' het bestuur over een land. Tussen volk en overheid (eerder koning) was er een spreekwoordelijk pact, het zogenoemde 'sociaal contract'. Dit sociale contract houdt het volgende in: in ruil voor bescherming en zorg voor het volk, luistert het volk naar de overheid en draagt het bij via belastingen. Regelmatig vonden burgers dat overheden hun taak onvoldoende uitvoerden, wat bijdroeg aan volksopstanden.

Ook het ontstaan van de Nederlandse staat tijdens de Nederlandse opstand (al in de 16e eeuw) zou teruggelid kunnen worden tot een soortgelijk principe: in het '*Plakkaat van Verlatinge*' werd namelijk beargumenteerd dat de Spaanse vorst Filips II vrijheden en rechten had geschonden en daarmee zijn recht om heerser van Nederland te zijn, had verspild: "*Een vorst is aangesteld tot hoofd van zijn onderdanen om hen onder zijn hoede te nemen en te beschermen, zoals een herder zijn schapen beschermt en de onderdanen zijn niet geschapen ten behoeve van de vorst om hem in alles wat hij beveelt onderdanig te zijn en als slaaf te dienen*".^[5]

Vooral in de 19e eeuw is de macht van het parlement gegroeid en werd de beweegruijmt van de heerser/overheid in veel landen aan banden gelegd in *grondwetten*. Ook vandaag de dag beperkt de Grondwet welke wetten de overheid mag maken. Ook bepaalt deze wet welke plichten en rechten de overheid en burgers hebben. De Grondwet bepaalt dat Nederland een *rechtsstaat* is; een samenleving waar zowel burgers als de overheid zich aan spelregels moeten houden. De Grondwet kan aangepast worden via democratische processen (zowel de Eerste als de Tweede Kamer dienen tweemaal in te stemmen met een wijziging).

[3] John Stuart Mill is een filosoof uit de 19e eeuw die nadacht over de rol van vrijheid en macht over anderen. Thomas Hobbes was een filosoof uit de 17e eeuw die nadacht over de rol van staten en de relatie tot burgers.

[4] Encyclopaedia Britannica. (z.d.). 'Sovereignty'. Geraadpleegd van: <https://www.britannica.com/topic/sovereignty>.

[5] Nationaal Archief. (z.d.). Plakkaat van Verlatinge. (1581). Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3V7Vv7E>.

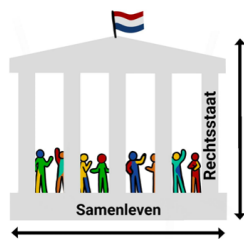
Ook nieuwe wetten en moties kunnen via democratische processen gerealiseerd worden. Dit maakt Nederland een **democratische rechtsstaat**.

In Nederland moet iedereen die zich op het grondgebied van Nederland bevindt zich aan de regels van de Nederlandse rechtsstaat houden. Daarnaast hebben Nederlandse staatsburgers speciale rechten en plichten zoals de mogelijkheid om te stemmen bij verkiezingen. Als iemand aan de voorwaarden voldoet, kan hij/zij Nederlands staatsburger worden. Afstand nemen van het Nederlands staatsburgerschap is lastiger. Iemand kan staatsburger worden van een ander land en de Nederlandse nationaliteit opgeven, maar de Nederlandse staat kan iemand niet 'staatloos' laten worden. Dit heeft te maken met de wijze waarop de wereld internationaal is georganiseerd, namelijk dat landen verantwoordelijk zijn voor hun burgers. Staatloze mensen passen slecht in de bestaande systemen, en zijn daarom onwenselijk. Iemand kan ook niet zomaar een nieuw land en een nieuwe nationaliteit bedenken. Als het 'land' namelijk niet erkend wordt in andere landen, betekent dat hetzelfde als staatloos zijn.

In de wereld hebben we afspraken gemaakt hoe dingen geregeld worden, op internationaal, nationaal en lokaal niveau. Er heerst een rechtsorde. Alternatieven voor de status quo kunnen democratisch voorgesteld worden, en mogelijk ziet de toekomst er anders uit. Maar vooralsnog kan niemand besluiten dat diegene simpelweg niet meedoet aan het systeem, en niets met staten te maken wil hebben.

1.2 Horizontale en verticale verhoudingen tussen burger en staat

Onderdeel zijn van een staat betekent dat er bepaalde verplichtingen en rechten zijn. Deze verplichtingen en rechten baseren zich op het in stand houden van de democratische rechtsorde. De democratische rechtsorde wordt in **afbeelding 1.1** afgebeeld als een huis met een fundament en draagpilaren waarin burgers samenleven. Het fundament, ook wel **horizontale verhoudingen**, gaat over burgers die democratisch met elkaar kunnen samenleven en overleggen. De draagpilaren, ook wel **verticale verhoudingen**, gaan over de relatie tussen burgers en de democratische rechtsstaat.^[6] Dit duidt erop dat bijvoorbeeld het geweldsmonopolie en het rechtssysteem door de overheid wordt uitgevoerd en burgers zich daardoor beschermd kunnen voelen. Als het fundament en/of de draagpilaren weggehaald worden, begint het huis (democratische rechtsorde) te kraken én stort het in.

Afbeelding 1.1. Het huis van de democratische rechtsorde

Horizontale verhoudingen: faciliterende rol

De rol van de overheid in de horizontale verhoudingen is die van een facilitator. De overheid draagt met onderwijs bij aan een ontwikkeling die een burger in staat stelt om deel te nemen aan de democratie. Verder beschermt de overheid de vrijheid van meningsuiting en organiseert ze de democratische processen. De rol van burgers is om te participeren en elkaar met respect te behandelen. Een democratische rechtsorde kan niet zonder een zekere mate van maatschappelijk vertrouwen, sociale cohesie, solidariteit, actief burgerschap en loyaliteit.^[7]

Verticale verhoudingen: meervoudige rol

De rol van de overheid in verticale verhoudingen is meervoudig. Denk bijvoorbeeld aan het rechtssysteem, het geweldsmonopolie van het leger en de politie, en het mogen heffen en innen van belastingen. De rol van burgers is om de

[6] AIVD. (2004). Van dawa tot jihad. De diverse dreigingen van de radicale islam tegen de democratische rechtsorde, p. 14. Geraadpleegd van: <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2004/12/23/van-dawa-tot-jihad>.

[7] AIVD. (2004). Van dawa tot jihad. De diverse dreigingen van de radicale islam tegen de democratische rechtsorde, p. 15. Geraadpleegd van: <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2004/12/23/van-dawa-tot-jihad>.

samen gemaakte regels te volgen, en bij conflicten de overheid als objectieve scheidsrechter in te schakelen.

Tussen de overheid en 'de burgers' zit geen zwart-witte scheidslijn. De overheid bestaat uit ambtenaren die tegelijkertijd ook burger zijn én anderzijds: sommige burgers zijn ambtenaren.

Er zijn mensen en gemeenschappen in Nederland die ontevreden zijn met de democratische rechtsorde. Ze vinden bijvoorbeeld dat de overheid een corrupte boel is, of hebben een radicaal andere kijk op hoe de samenleving moet functioneren. Er zijn verschillende manieren hoe mensen om kunnen gaan met een afkeer van hoe het nu is. In het minste geval kan iemand zijn schouders ophalen. In het meest extreme geval kan iemand een revolutie plannen. Daartussenin is er bijvoorbeeld ook 'activisme', 'je eigen wijk verbeteren via directe actie' en 'parlementaire democratie'.

Een andere optie is om een teruggetrokken leven te leiden, los van de 'normale' samenleving en heel andere keuzes dan de 'norm' te maken. In veel gevallen is dit niet problematisch. Mensen kunnen in Nederland bijvoorbeeld eigen onderwijs organiseren, zelf medisch-ethische keuzes maken en een eigen godsdienst belijden. Hierdoor wijken deze burgers af van de 'norm', maar daar is maatschappelijk ruimte voor. Sterker nog: de overheid beschermt deze ruimte. Denk aan religieuze gemeenschappen, linkse autonomen en mensen die dicht bij de natuur willen leven. In Nederland hebben mensen de vrijheid om 'anders' te zijn.

In sommige gevallen kan het problematisch zijn wanneer burgers zich radicaal afscheiden van de 'norm'. De Nederlandse democratische rechtsorde biedt veel ruimte aan mensen die het oneens zijn met het systeem. Er is veel **diversiteit** mogelijk en er is ruimte om meningen te hebben die afwijken van de norm. Tegelijkertijd is **inclusie** ook belangrijk in Nederland; inclusie betekent dat iedereen mee kan doen. Vaak gaan diversiteit en inclusie samen, maar soms botsen ze ook. Zo levert het toelaten van homofobe en meer racistische groepen wel een grotere diversiteit aan meningen op, maar het maakt de grotere groep waarbij ze zijn aangesloten niet inclusiever, omdat door hen mee te laten doen vele anderen door de discriminerende politieke overtuigingen worden uitgesloten op irrelevante eigenschappen zoals etniciteit of seksualiteit. Binnen een democratie moeten daarom soms specifieke diversiteitsaspecten en specifieke vrijheden beperkt worden om de bredere diversiteit en vrijheden te bewaken. Dit wordt wel eens de '**democratische paradox**' genoemd. Een democratie die zichzelf beschermt door weerstand te bieden aan ondemocratische elementen wordt ook wel een '**weerbare democratie**' genoemd.^[8]

1.3 Verschillende eigen samenlevingen

Zoals eerder benoemd is het terugtrekken uit de samenleving een manier om met ontevredenheid om te gaan. Een radicalere stap na het terugtrekken uit de samenleving is het streven naar het bouwen van een eigen samenleving. Een wens om een eigen samenleving op te richten komt vaak voort uit ideologische gronden. Bij sommige vormen kan een 'eigen samenleving' een negatieve impact hebben op de bredere samenleving.

Het fenomeen van groepen burgers die zich willen afscheiden van de democratische rechtsorde is niet nieuw. De AIVD onderscheidde al in 2004 drie vormen van groepen burgers die zich afzonderen van de norm:

1. **Radicaal 'isolationisme'**, waarbij groepen zich in zeer sterke mate afzijdig houden van het maatschappelijk en politiek leven.
'We doen niet mee'

[8] Noorloos, M. van. (2022). Een nieuw licht op het verbieden van 'radicale' organisaties en de democratische paradox. *Nederlands Tijdschrift voor Strafrecht*, 2022(3), p. 153-166.

2. **Radicaal 'exclusivisme'**, waarbij het terugtrekken uit de samenleving gepaard gaat met sterke discriminerende uitingen naar de rest van de samenleving of groepen daarvan (verketting, demonisering, samenzweringstheorieën, vijandsbeelden).
'We doen niet mee, en hebben een afkeer van andere burgers'
3. **Radicaal 'parallelisme'**, waarbij niet alleen het terugtrekken uit de samenleving wordt gepredikt, maar ook een parallelle samenleving binnen de omringende samenleving opgebouwd. Deze eigen samenleving heeft parallelle machtsstructuren en eigenrichting. In deze variant keren mensen zich niet alleen af van andere burgers, maar ook van de overheid. Bij deze variant streven mensen niet alleen naar andere verhoudingen tussen burgers onderling, maar ook naar andere verhoudingen tussen overheid en burgers.^[9]
'We doen niet mee en hebben een afkeer van andere burgers, en regelen onze eigen zaken rondom recht wel'

Ook is er kritiek op de term 'parallelle samenleving' vanuit de samenleving. Zo beschrijft cultureel antropoloog Sinan Çankaya op Sargasso, een platform voor maatschappelijk kritische artikelen, dat de term 'parallelle samenleving' impliceert dat sommige (groepen) burgers geen onderdeel zijn van de bredere samenleving. *"Het woord [parallelle samenleving] produceert onderscheidingen en reproduceert beelden van outsiders, vreemdelingen en buitenstaanders die er niet bij zouden horen. Daardoor bestaat de samenleving, maar er moet iemand sneuvelen aan het symbolische geweld: de culturele en religieuze 'ander' wordt zowel in- als uitgesloten. Emotioneel gezien leidt deze paradox tot onophoudelijke pendule-bewegingen tussen 'erbij horen' en 'er niet bij horen'."*^[10]

Het is goed om in het achterhoofd te houden dat het identificeren van een groep of persoon als 'normafwijkend' ook kan werken als een zichzelf vervullende profetie. Als mensen als normafwijkend worden gedefinieerd, is het niet vreemd als ze daardoor minder verbinding met de norm voelen. Classificering van 'norm' en 'afwijking' hebben een effect op mensen.

Ook benoemt Çankaya dat het begrenzen van een 'parallelle samenleving' een poging tot zelfzuivering is; immers wordt het foute benoemd als niet-eigen. *"Het maatschappelijk uitschot wordt in de parallelle samenleving gedumpt en afgesloten van de moreel verlichte en moderne samenleving."*^[11] Het kan dus goed zijn om op te passen bij het gebruik van deze term, en na te denken over de eventuele impact van labels zoals deze.

Een andere gebruikte term die overeenkomt met 'isolationisme' en 'exclusivisme' is 'gesloten gemeenschap'. De 'gesloten gemeenschap' wordt gedefinieerd als *"een groep mensen met een gezamenlijke identiteit die in hoge mate gesloten is voor de buitenwereld, bijvoorbeeld voor ideeën en personen van buiten de groep"*.^[12] Het normen- en waardenpatroon binnen een gesloten gemeenschap wijkt vaak af van de rest van de samenleving. Ook zijn er vaak grenzen geconstrueerd binnen de gemeenschap en haar omgeving in de dagelijkse praktijk. Deze grenzen kunnen ook symbolisch zijn en uitgedrukt worden in kleding en rituelen.^[13]

Er kan ook sprake zijn van 'groupthink' waarbij afwijking (van hetgeen de groep wil/zegt/denkt) binnen de groep wordt bestraft en groepsdrukconformering aan de groepsnorm wordt bevorderd. Mede hierdoor zouden leden hun mening voor zichzelf houden en kan er sprake zijn van zelfcensuur.^[14] De geslotenheid van de groep kan nog verder bevorderd worden, omdat leden van de gemeenschap proberen de andere leden te 'beschermen' tegen informatie die ze als negatief of bedreigend ervaren.^[15] Een ander effect van 'groupthink' zou zijn dat leden zichzelf zien als onkwetsbaar en dat leden denken dat ze zich niet aan hoeven te passen aan de omgeving. Feedback van buiten de groep wordt genegeerd. Een ander groepsproces is 'groeps polarisatie', waarbij de groep extremer verschuift in de richting waar de groepsleden individueel van tevoren ook al heen neigden te gaan (Castells 2004/1997, geciteerd in Van Dam e.a. 2005).^[16]

[9] AIVD. (2004). Van dawa tot jihad. De diverse dreigingen van de radicale islam tegen de democratische rechtsorde, p. 18. Geraadpleegd van: <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2004/12/23/van-dawa-tot-jihad>.

[10] Çankaya, S. (2014, 29 januari). Waar is de parallelle samenleving? *Sargasso*. Geraadpleegd van: <https://sargasso.nl/waar-de-parallelle-samenleving/>.

[11] Çankaya, S. (2014, 29 januari). Waar is de parallelle samenleving? *Sargasso*. Geraadpleegd van: <https://sargasso.nl/waar-de-parallelle-samenleving/>.

[12] Dam, R. van, Eshuis, J., Aarts, N., & During, R. (2005). Closed communities: een verkennend onderzoek naar geslotenheid van gemeenschappen in Nederland. Wageningen: Wageningen UR.

[13] Bos, K. van den, Schifffelaers, M., Bal, M., Grootelaar, H., Bertram, I., Jansma, A. (2019). Seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van Jehova's getuigen. Universiteit Utrecht. Opdrachtgever: Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid. [geciteerd in Bos, K. van den (2019). Waarom mensen radicaliseren: Hoe waargenomen onrechtvaardigheid radicalisering, extremisme en terrorisme aanwakkert. Amsterdam: Prometheus.]

[14] Janis, I. L. (1972). Victims of Groupthink: A psychological study of foreign-policy decisions and fiascoes. Oxford, England: Houghton Mifflin. [geciteerd in: Bos, K. van den, Schifffelaers, M., Bal, M., Grootelaar, H., Bertram, I., Jansma, A. (2019) Seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van Jehova's getuigen. Universiteit Utrecht. Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid].

[15] Dam, R. van, Eshuis, J., Aarts, N., & During, R. (2005). Closed communities: een verkennend onderzoek naar geslotenheid van gemeenschappen in Nederland. Wageningen: Wageningen UR, p. 28. Geraadpleegd van: <https://edepot.wur.nl/45186>.

[16] Dam, R. van, Eshuis, J., Aarts, N., & During, R. (2005). Closed communities: een verkennend onderzoek naar geslotenheid van gemeenschappen in Nederland. Wageningen: Wageningen UR, p. 28 & 29. Geraadpleegd van: <https://edepot.wur.nl/45186>.

Als er een laag gevoel van sociale cohesie ervaren wordt, kunnen gesloten gemeenschappen de behoefte aan sociale cohesie aanvullen. Gesloten gemeenschappen, gedreven door ideologisch of religieus gedreven groepen, kunnen een aantrekkelijke en belangrijke bron van identificatie zijn, en kunnen richting geven aan menselijk gedrag en zin geven aan het bestaan.^[17] Het vormen van communes en gemeenschappen kunnen een manier zijn om protest te uiten en bescherming te zoeken uit protest tegen de expansie van de netwerksamenleving.^[18]

1.4 Radicale bewegingen en hun invulling van de eigen samenleving

Laag vertrouwen in de samenleving en de overheid kan een drijfveer zijn voor het afkeren van de samenleving en of de overheid. Hoewel uit onderzoek van de Universiteit Utrecht (2022) blijkt dat het gemiddelde politieke vertrouwen in Nederland varieert door de tijd heen, is er over de langere termijn geen dalende of stijgende trend zichtbaar. Wat wel opvalt is dat de variatie in het politiek vertrouwen structureel is toegenomen in de afgelopen vijftien jaar: Nederlanders verschillen sterker in hun mate van vertrouwen in de politiek.^[19]

WOLVENRAD:
Wolvenrad is een nieuwe groepering, gefocust op broederschap, zelfverbetering, weerbaarheid en de creatie van een parallelle samenleving.

Afbeelding 1.2. Extreemrechts Wolvenrad (voorheen 'Volksverzet').

Groeiend wantrouwen kan radicale bewegingen voeden. Radicale bewegingen kunnen op hun beurt wantrouwen bevorderen. Een aantal bekende radicale bewegingen in de Nederlandse samenleving heeft een eigen perspectief op 'de' eigen samenleving. De fenomenen 'parallelisme', 'exclusivisme', 'isolationisme' en 'gesloten gemeenschappen' komen voor in verschillende radicale denkbeelden. Een deel van deze bewegingen idealiseert 'gesloten gemeenschappen', 'isolationisme', 'exclusivisme' en 'parallelisme' als onderdeel van hun ideologische wereldbeeld. Hieronder komen een paar voorbeelden aan bod van radicale bewegingen in Nederland en hun denkbeelden over de 'eigen samenleving'.

Extreemrechts en de eigen samenleving

Extreemrechts gelooft dat de mainstream samenleving haar volk corrupteert. Volgens extreemrechts is er een (joods/links) complot gaande dat zich uit in 'cultuurmarxisme' (dat via culturele invloed mensen links, progressief, feministisch, LGBTQ+ wil maken) en 'omvolking' (etnische vermenging en daarmee gepercipieerde bedreiging van de eigen witte groep). Binnen de extreemrechtse beweging wordt gewaarschuwd niet te veel mainstream media te kijken/volgen. Kinderen zouden idealiter thuisonderwijs moeten krijgen. Wonen in een huisje ver van grote steden, het liefst zelfvoorzienend, is het ideaalbeeld. Dit zou een sterke en identiteitsbewuste groep opleveren.

Extreemlinks en de eigen samenleving

Extreemlinks gelooft dat het kapitalisme de hele samenleving doordrenkt en zijn burgers ongelukkig maakt. Volgens de extreemlinkse beweging probeert het kapitalisme via mainstream media en onderwijs zijn burgers te overtuigen om vooral gehoorzame hardwerkende arbeiders te zijn, en niet voor zijn rechten op te komen. Sommige anarchistenvolgers geloven dat elke vorm van overheids-surveillance onwenselijk is, zij willen los van het systeem leven. Een collectief autonoom en duurzame samenleving zou een gelijkwaardige en solidaire samenleving opleveren.

[17] Bos, K. van den, Schiffelers, M., Bal, M., Grootelaar, H., Bertram, I., Jansma, A. (2019). Seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van Jehova's getuigen. Universiteit Utrecht. Opdrachtgever: Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

[18] Dam, R. van, Eshuis, J., Aarts, N., & During, R. (2005). Closed communities: een verkennend onderzoek naar geslotenheid van gemeenschappen in Nederland. Wageningen: Wageningen UR, p. 28. Geraadpleegd van: <https://edepot.wur.nl/45186>.

[19] Universiteit Utrecht. (2022, 31 augustus). Betrouwbaarheid doorslaggevend voor vertrouwen in overheid. Universiteit Utrecht; Blok, L. de, & Brummel, L. (2022, mei). Gefundeerd politiek vertrouwen? Onderzoek naar de relatie tussen overheidsprestaties en het vertrouwen in politieke instituties. Utrecht: Departement Bestuurs- en Organisatiewetenschap Universiteit Utrecht (USBO). Geraadpleegd van: <https://www.uu.nl/media/90954>.

Radicaal complotdenken en de eigen samenleving

Radicaal complotdenkers^[20] geloven dat de elite het volk bang en koest wil houden. Dit zou de elite doen via psychologische beïnvloeding (media, onderwijs), en volgens sommigen ook via techniek en chemie (5G, chemicaliën in het kraanwater, GMO's, chemtrails, vaccinaties, microchips). Dit wil een vrij mens dus ontwijken volgens radicaal complotdenkers. Thuisonderwijs, goed letten op 'schoon' water, voedsel en medicijnen, en alternatieve media kijken is hun ideaalbeeld. Dit zou een liefdevolle en vrijdenkende groep opleveren.

Religieuze bewegingen en hun eigen samenleving

In Nederland wordt vaak de salafistische gemeenschap genoemd als het gaat om leefgemeenschappen met sterke eigen normen en waarden. Binnen een salafistisch denkkader wordt geloofd dat moslims van het rechte pad afgeleid zijn en in moreel verval zijn geraakt doordat moslims niet de enige ware en zuivere islam volgen. De dreiging zou komen door 'innovaties', waarin moslims bepaald hebben dat ze van de letterlijke woorden af mogen stappen, en deze 'vervormen' om bij een westerse/moderne context te passen. Voorbeelden hiervan zijn deelnemen aan de afgod van het democratisch systeem of meedoen met westers onderwijs en westerse cultuur. Hier wil een ware moslim dus niet door beïnvloed worden volgens de salafistische gemeenschap. Leven volgens de letterlijke interpretatie van de koran en de soenna met afstand tot de ongelovige en de zondige maatschappij is de ideale manier om te leven. Dit zou een zuivere groep ware moslims opleveren. Binnen salafistische groeperingen worden er verschillende politieke en maatschappelijke invullingen gegeven aan deze opvattingen, waarbij ze zich soms vergaand verwijderen van de brede samenleving of een land om die reden verlaten.

Ook andere religieuze gemeenschappen kunnen zich om ideologische redenen afkeren van de bredere samenleving en wensen in een eigen gemeenschap te leven. Zo stellen Jehova's getuigen scherpe grenzen tussen henzelf en mensen die niet tot hun gemeenschap behoren. Ze beperken hun betrokkenheid bij de samenleving als geheel tot een minimum. Zo wordt verboden om deel te nemen aan burgerlijke activiteiten en wordt de seculiere wereld als een plek van moreel verderf gezien. Jehova's getuigen zouden zich niet als onderdeel van de aardse wereld zien, en zouden daarom weigeren actief deel te nemen aan het burgerlijk bestuur. Kinderen zouden meestal wel op reguliere scholen zitten, en volwassenen zouden vaak wel in wereldlijke beroepen werken. Binnen de gemeenschap zou ook een eigen rechtssysteem van toepassing zijn, waarbinnen klachten of meldingen over (seksueel) misbruik intern afgehandeld worden. Wel is het zo dat ze de wetten van het land waarin ze leven, naleven. Volgens een onderzoek naar seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van de Jehova's getuigen geeft het bestuur aan dat ze een eventuele ingevoerde meldplicht zouden nakomen.^[21]

Het terugtrekken uit de 'mainstream' samenleving en het vormen van de eigen samenleving kan duiden op isolationisme en gesloten gemeenschappen. Radicalen sluiten op ideologische grond vaak andere burgers uit, wat kan duiden op exclusivisme. Wanneer ze hun eigen parallelle instituties opzetten, bijvoorbeeld omdat ze op ideologische gronden de instituties van de Nederlandse democratische rechtsorde afwijzen, is er sprake van parallelisme.

Gevolgen

De gevolgen van de bovenstaande denkbelden zijn meervoudig en divers. Een aantal mogelijke implicaties voor groepen die hun eigen samenleving willen, volgen hieronder:

- » Ze erkennen de overheid niet als wetgever, en houden zich niet aan de wetgeving.
- » Ze erkennen de overheid niet als legitieme gesprekspartner, en wijzen bemoeienis af.
- » Er wordt een norm gesteld dat binnen de groep/beweging de politie niet gebeld wordt, omdat de politie voor 'de vijand' werkt.

[20] 'Radicaal complotdenken' onderscheidt zich door het hebben van een fel vijandsbeeld en dreigingsbeeld. Lees meer over radicaal complotdenken in: NTA. (2021). *Corona en problematisch complotdenken*. <https://ntadvies.nl/media/1058/corona-en-problematisch-complotdenken.pdf>.

[21] Volgens Bos, K. van den, Schiffelers, M., Bal, M., Grootelaar, H., Bertram, I., Jansma, A. (2019). Seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van Jehova's getuigen. Universiteit Utrecht. Oprachtgever: Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

- » Het opzetten en onderhouden van een eigen parallel rechtssysteem naast of buiten de democratische rechtsorde.
- » Ze weigeren belasting te betalen omdat dit bij zou dragen aan een gepercipieerd 'crimineel systeem' (de overheid).
- » Ze roepen op om niet te stemmen, omdat dit zinloos is en bijdraagt aan een gepercipieerd 'crimineel systeem'.
- » Kinderen worden onttrokken aan onderwijs, omdat de democratische rechtsorde van 'de vijand' als 'normaal' onderwijs gedoceed wordt.

1.5 De eigen samenleving en beleid

Bij het fenomeen **parallelisme** spelen soms strafbare feiten. Maar veelal ook niet strafbare, wel problematische incidenten. Waar strafbare feiten gepleegd worden, is er het rechtssysteem. Er is ook nagedacht hoe om te gaan met gedragingen die wel problematisch zijn, maar niet strafbaar. Bepaald gedrag is verboden. Ander gedrag is eerder 'onwenselijk dan onwettig'.^[22] In 2016 publiceerde de overheid het '**normatief kader problematisch gedrag**' in de context van beleid rondom salafisme in Nederland.^[23]

In het 'normatief kader problematisch gedrag' wordt beschreven dat hoewel de democratische rechtsorde bij uitstek ruimte laat voor verschillende leefwijzen, er ook gedragingen en uitingen zijn die daar op gespannen voet mee staan. Zo wordt bijvoorbeeld de 'democratische paradox' aangehaald, waarbij er soms beperkingen gesteld worden aan vrijheid, juist om de democratische rechtsorde en haar vrijheden te beschermen.

In het normatief kader wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende acht categorieën problematische gedragingen, variërend van het bewust nastreven van maatschappelijke isolatie tot de meest urgente gedragingen zoals geweld:

1. Het gemeenschappelijk afzonderen van de samenleving, met vervreemding en isolatie als gevolg.
2. Het afwijzen van de democratische rechtsorde als manier van samenleven, en anderen aanzetten hetzelfde te doen.
3. Anderen intentioneel en structureel belemmeren in de uitoefening van hun (grondrechtelijke) vrijheden en het recht om niet te worden gediscrimineerd.
4. Het aantasten van de openbare orde en veiligheid.
5. Het aanzetten en (indirect) oproepen tot haat en discriminatie.
6. Het ondermijnen van de democratische rechtsorde.
7. Geweld, dreigen en oproepen tot gericht geweld tegen personen en groepen, en hun bezittingen.
8. Terroristisch misdrijf.

Ook wordt hierbij in een beleidskader beschreven hoe te reageren op deze gedragingen: de '**driesporenaanpak**' (1. Interactie en dialoog; 2. Aanspreken en confronteren; en of 3. Verstoren en handhaven). 'Interactie en dialoog' is de basishouding in contact vanuit de overheid. 'Aanspreken en confronteren' vindt plaats zodra er aanwijzingen voor zorgelijke signalen zijn. 'Verstoren en handhaven' komt aan bod zodra er een strafrechtelijk kader is.

Er wordt in het 'normatief kader problematisch gedrag' aangeraden om ten eerste de feiten op een rij te krijgen en te inventariseren welke normen en waarden overschreden worden. Hiervoor kan gekeken worden naar wetten en gedragscodes, maar ook naar de algemene waarden van de democratische rechtsorde. Per casus blijft het maatwerk: is het een kind of een religieus leider die een uitspraak doet? Gebeurt het in de privésfeer of in de publieke sfeer? Is het een incident of een patroon? Afhankelijk van de casus zijn er verschillende partners betrokken. Ook het belang van blijven nadenken over averechtse of andere negatieve effecten wordt benadrukt. Interventies zouden onderlinge verdraagzaamheid moeten bevorderen

[22] Kamerstukken II 2015/16, 29614, nr. 39. Kamerbrief minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2016). Concretisering aanpak salafisme met bijlage 'Normatief kader problematisch gedrag'. Geraadpleegd van: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29614-39.html>.

[23] Kamerstukken II 2015/16, 29614, nr. 39. Kamerbrief minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2016). Concretisering aanpak salafisme met bijlage 'Normatief kader problematisch gedrag'. Geraadpleegd van: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29614-39.html>.

en partners en de samenleving als geheel moeten motiveren om deze waarden hoog te houden. Inzet van het strafrecht zou een uiterst middel moeten zijn. Veel problematische gedragingen zijn überhaupt niet strafbaar. Er worden verschillende voorbeelden gegeven van interventies, zoals het blijven zoeken van de dialoog, het afbouwen of beëindigen van subsidierelaties, het opleggen van gebiedsverboden of het inschakelen van de Inspectie van het Onderwijs.

Er is ook kritiek op het 'normatief kader problematisch gedrag'. Zo stelt bijvoorbeeld rechtsfilosoof Bastiaan Rijpkema dat het kader erg breed is. Hij waarschuwt dat meer gronden voor ingrijpen en niet strak omliggende gronden misbruik van ingrijpen gemakkelijker kan maken. Het risico van onduidelijkheid zou samengaan met verlies van rechtszekerheid: "*hoe meer begrippen in het normatieve fundament opgenomen worden, hoe meer risico er bestaat op onduidelijkheid in de uitleg en toepassing van die normen, hetgeen leidt tot een vermindering van de rechtszekerheid*".^[24] Dergelijke kritiek moedigt aan om goed na te denken wat er met definities en labels bedoeld wordt zodat er consequent en onderbouwd gehandeld kan worden.

Peter Grol en Daan Weggemans becommentariëren overheidsbeleid waarbij een vraagstuk vanuit het veiligheidsperspectief benaderd wordt, terwijl een route via het sociaal-maatschappelijk debat ook oplossingen zou kunnen bieden. Ze benoemen in een artikel dat in het geval waarbij een organisatie als antidemocratisch bekend komt te staan niet securitisering (iets een 'veiligheidszaak' maken) de oplossing is, maar desecuritisering van de publieke discussie. Dit zou eraan bijdragen dat "*de focus komt te liggen op waar het in wezen om draait in de discussie over dit soort bewegingen: de mate waarin (sterk) afwijkende politieke denkbeelden en gedragingen compatibel zijn met de Nederlandse democratie*".^[25] Dergelijke opmerkingen kunnen inspireren om in het sociale veiligheidsdomein te overwegen of oplossingen met een focus op verbinden boven veiligheidsmaatregelen met een repressief karakter.

1.6 Afsluiting

In dit hoofdstuk stond de ontwikkeling van de relatie tussen burgers en de Nederlandse staat centraal. In een samenleving zijn er horizontale verhoudingen (burgers onderling) en verticale verhoudingen (tussen burgers en overheid). Beide zijn belangrijke fundamenten van een goed functionerende democratische rechtsstaat.

In de Nederlandse democratische rechtsorde is er ruimte voor veel diversiteit. Soms gaat diversiteit ten koste van inclusiviteit. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer intolerantie bij groepen en ideeën ruimte krijgen. Dit kan ertoe leiden dat deze groepen hun eigen samenleving willen oprichten. Als mensen besluiten zich af te scheiden van de samenleving, kan er sprake zijn van 'radicaal isolationisme', 'radicaal exclusivisme' en 'radicaal parallellisme'. Bij 'radicaal isolationisme' houden mensen zich afzijdig. Bij 'radicaal exclusivisme' gaat dit samen met een vijandig beeld naar andere burgers en komen de horizontale verhoudingen onder druk te staan. Bij 'radicaal parallellisme' wil de actor ook de verhoudingen met de overheid anders zien en kan dit de verticale verhoudingen schaden. Een gesloten samenleving beschrijft 'een groep mensen met een gezamenlijke identiteit die in hoge mate gesloten is voor de buitenwereld, bijvoorbeeld voor ideeën en personen van buiten de groep'.

Wanneer grenzen worden overschreden, dan kunnen burgers aangesproken worden op 'problematisch gedrag'. Bij wetsoverschrijdingen is er het wettelijk kader. Bij gevallen die niet de wet overtreden, is het 'driesporenbeleid' de leidraad. Het uitgangspunt van interactie tussen overheid en burgers is het voeren van een dialoog. Er is ook kritiek op dit beleid: belangrijk blijft om goed na te denken welk effect een interventie heeft en of het niet onnodig leidt tot uitsluitingen.

[24] Grol, P., & Weggemans, D. (2022). Antidemocratische bewegingen in de Nederlandse democratie. *Tijdschrift voor Religie, Recht en Beleid* (TVRRB), 2022-3, p. 6-20.

[25] Grol, P., & Weggemans, D. (2022). Antidemocratische bewegingen in de Nederlandse democratie. *Tijdschrift voor Religie, Recht en Beleid* (TVRRB), 2022-3, p. 6-20.

2.

**De soevereine
beweging van mensen
van vlees en bloed**

2. De soevereine beweging van mensen van vlees en bloed

Een van de bewegingen die haar eigen machtsstructuren wil opbouwen, en daarmee vaak binnen de definitie 'parallisme' valt, is de beweging van de 'sovereinen'. Deze 'soevereine beweging van mensen van vlees en bloed' staat in dit hoofdstuk centraal. Dit is een beweging waarvan de aanhangers zich bv. regelmatig willen uitschrijven als (Nederlandse) burger. Dit in tegenstelling tot andere groepen, zoals genoemd in [paragraaf 1.4](#), die wel streven naar een parallelle samenleving, maar die in de praktijk hun Nederlandse staatsburgerschap, al dan niet schoorvoetend, erkennen. De soevereine beweging valt op, omdat aanhangers expliciet schriftelijk communiceren met de overheid over hun (door hen niet erkende) Nederlandse staatsburgerschap. Kort door de bocht geloven de aanhangers dat iedere burger ongewild een contract heeft met de overheid, waardoor de overheid macht over de burger heeft. Ze claimen dat iedereen dit contract kan opzeggen en zo niet meer onder de controle van de overheid staat.

In dit hoofdstuk wordt allereerst uitgelegd waar de beweging vandaan komt en hoe deze zich overzees uit. Ten tweede wordt de beweging vanuit het binnenperspectief beschreven. Tot slot wordt een poging gedaan om een beeld te geven van de manifestatie in Nederland en welke signalen aandacht vragen.

2.1 Achtergrond van de beweging

In 2022 komt de 'soevereine' beweging steeds vaker in beeld in Telegramgroepen van mensen die geloven in complotten rondom de 'Great Reset', 'Agenda 2030' en 'Qanon'.^[26] Bij mensen die nu pas deze theorieën zien verschijnen, kan de indruk gewekt worden dat het een nieuwe beweging is, opgekomen met de andere complottenkende fenomenen in coronatijd. Zowel deze beweging als andere complotnarratieven bestaan ook al langer, hoewel soms in andere vormen en met minder populariteit. De coronacrisis heeft aannemelijk bijgedragen aan de groei van de beweging. Door de coronaregels zijn er veel mensen die vragen hebben gesteld wat een overheid mag en wie de regels bepaalt. Het aangeboden wereldbeeld van de soevereinen sluit erg goed aan bij deze vragen.

2.1.1 Ontstaan

Internationaal is er over de beweging al het een en ander geschreven vanuit sociaal veiligheids perspectief, over het ontstaan en de beweging in Nederland is zeer weinig geschreven. In de Verenigde Staten bestaat een soortgelijke beweging al langer en is er veel meer over geschreven. De hierna volgende informatie is dus niet per se toepasbaar op de Nederlandse beweging. Zo is er in de Verenigde Staten een lange traditie van je afzetten tegen de overheid, en bijvoorbeeld ook een veel liberalere wapenwetgeving.

In 1969 zou de Amerikaanse groep 'Posse Comitatus' aan de wieg hebben gestaan van deze denkstroming die doordrenkt is van juridische terminologie. Deze antisemitische, racistische groep geloofde dat de overheid illegitiem was. Zo had de groep de overtuiging dat alleen de 'county sheriff' een legale wetshandhaver was en dat deze een plicht had om burgers te beschermen tegen illegale daden die door de federale overheid gepleegd werden.^[27] De groep 'doceerde' juridische trucs aan andere burgers om afstand te nemen van de Amerikaanse overheid. Het succes van de beweging nam af nadat een aanhanger betrokken was bij een moord op twee US Marshals in 1983. Dit zorgde voor een grote toename van aandacht

[26] De 'Great Reset' en 'Agenda 2030' zijn beide benamingen voor vermeende complotten vanuit een kwaadaardige elite. Deze elite zou goedaardig klinkend beleid gebruiken voor kwaadaardige doelen zoals onderdrukking, moord en/of uitbuiting.

'Qanon' duidt op een beweging die gelooft dat een kwaadaardige elite niet alleen de wereld in het geheim voor hun eigen belangen manipuleert, maar zich daarbij ook bezig zou houden met satanistische pedoseksuele praktijken. Aanhangers geloven dat een held, Q genoemd, de kwaadaardige elite kan verslaan.

[27] Berger, J.M. (2016, juni). Without Prejudice: What Sovereign Citizens Believe. George Washington Program on Extremism. Washington D.C.: George Washington University. Geraadpleegd van: <https://extremism.gwu.edu/sites/g/files/zaxdzs5746/files/downloads/JMB%20Sovereign%20Citizens.pdf>.

door veiligheidsdiensten. Tegen die tijd waren haar ideeën echter al overgewaaid naar milities en anti-overheidsbewegingen en uiteindelijk naar de soevereine beweging.^[28]

De FBI schrijft in 2010 over de soevereine beweging als een extremistische beweging. De FBI beschrijft de soevereinen als *"anti-government extremists who believe that even though they physically reside in this country, they are separate or "sovereign" from the United States. As a result, they believe they don't have to answer to any government authority, including courts, taxing entities, motor vehicle departments, or law enforcement."*^[29] Soevereinen halen vaak echt bestaande wetten aan, waarvan ze de wet in een verkeerde context interpreteren.^[30] Opvallend is ook dat Europese aanhangers hun soevereine ideologie, die toepasbaar zou moeten zijn in Europese landen, soms baseren op Amerikaanse wetgeving.^[31] Dit werkt niet zo; immers geldt in een land alleen de wetgeving van het land zelf.

In de Verenigde Staten wordt de beweging verbonden aan incidenten. Incidenten die door de FBI beschreven worden, zijn: frauduleuze financiële constructies, het gebruiken van nep-diplomatieke paspoorten, witwassen en belastingontduiking.^[32] Het Southern Poverty Law Center (SPLC), een Amerikaanse organisatie die zich inzet tegen racisme en extremisme, beschrijft dat er 'common law' rechtbanken opgezet zijn. Er zouden volgens het center in Amerika zelfs 'marshalls' zijn aangesteld om haar wetten te handhaven.^[33] De BBC beschrijft dat deze beweging eigen staatsdocumenten uitgeeft zoals eigen nummerborden en haar eigen munt.^[34] De BBC beschrijft dat de ideologie een rol gespeeld heeft bij incidenten tijdens de coronapandemie, omdat mensen zich erop beriepen om zich niet aan overheidsmaatregelen te hoeven houden.^[35]

In een wetenschappelijk artikel beschrijft Christine M. Sarteschi hoe een verkeerscontrole al kan leiden tot een escalatie. Als een overheidsfunctionaris een soeverein aanhoudt, kan de soeverein beweren dat hij/zij geen 'consent' gegeven heeft aan de agent om autoriteit over hem/haar te hebben. Zij beschrijft (in Amerikaanse context) dat deze discussies kunnen overgaan in conflicten, die soms dodelijk aflopen.^[36]

De soevereine beweging zou volgens het SPLC verantwoordelijk zijn voor het laten vastlopen van rechtbanken door 'niet te ontcijferen' teksten. Ook zou het een groep zijn die, wanneer ze onder druk komt te staan, terugslaat met *'paper terrorism'*.^[37] *'Paper terrorism'* is het inzetten van bureaucratie om een overheid lastig te vallen. Dit gaat niet om een enkele brief, maar veelvuldig en langdurig bewust een actor lastig vallen met verzoeken, berichten en ander papierwerk. De term *'paper terrorism'* is sensationeel en wekt beelden van explosieven en geweren op. NTA acht het daarom onwenselijk om deze term te gebruiken. De term *'bureaucratische ontwrichting'* is gepaster. Voor zover bekend komt bureaucratie in Nederland niet (veel) voor. In de meest extreme gevallen zouden aanhangers van de beweging terugslaan met geweld (meestal tegen overheidsfunctionarissen).^[38]

Wanneer de juridische trucs niet werken zoals beloofd, en worden afgewezen door de overheid, geven soevereinen rechters, advocaten, mensen van het OM en politie de schuld.^[39] Het voeren van het gevecht lijkt al genoegdoening te geven. Een expert op het gebied van anti-overheidsideologieën, J.J. MacNab, beschrijft het als volgt: *"Once a sovereign feels the flush of excitement and self-importance that comes from acting as the David to the U.S. government's Goliath, they know, with all of their hearts and souls, that their research is correct, that their cause is just, and that anyone who disagrees with them is a criminal who deserves to be punished."*^[40] [verwijzend naar het verhaal waarin de kleine David de reus Goliath versloeg].

[28] Loeser, C.E. (2015, 5 januari). From Paper Terrorists to Cop Killers: The Sovereign Citizen Threat. *North Carolina Law Review*, vol. 93, nr. 4, p. 1106-1139 Geraadpleegd van: <https://scholarship.law.unc.edu/nclr/vol93/iss4/4>.

[29] FBI. (2010, 13 april). Domestic Terrorism. The Sovereign Citizen Movement. Geraadpleegd van: https://archives.fbi.gov/archives/news/stories/2010/april/sovereigncitizens_041310/domestic-terrorism-the-sovereign-citizen-movement.

[30] Berger, J.M. (2016, juni). Without Prejudice: What Sovereign Citizens Believe. George Washington Program on Extremism. Washington D.C.: George Washington University. Geraadpleegd van: <https://extremism.gwu.edu/sites/g/files/zaxdzs5746/files/downloads/JMB%20Sovereign%20Citizens.pdf>.

[31] Matza, M. (2020, 5 augustus). What is the 'sovereign citizen' movement? *BBC News*. Geraadpleegd van: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-53654318>.

[32] FBI. (2010, 13 april). Domestic Terrorism. The Sovereign Citizen Movement. Geraadpleegd van: https://archives.fbi.gov/archives/news/stories/2010/april/sovereigncitizens_041310/domestic-terrorism-the-sovereign-citizen-movement.

[33] Southern Poverty Law Center. (z.d.). 'Sovereign Citizens Movement'. Geraadpleegd van: <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/ideology/sovereign-citizens-movement>.

[34] Matza, M. (2020, 5 augustus). What is the 'sovereign citizen' movement? *BBC News*. Geraadpleegd van: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-53654318>.

[35] Matza, M. (2020, 5 augustus). What is the 'sovereign citizen' movement? *BBC News*. Geraadpleegd van: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-53654318>.

[36] Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

[37] MacNab, J.J. (2012, 13 februari). What is a Sovereign Citizen? *Forbes*. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/4112ph8>.

[38] MacNab, J.J. (2012, 13 februari). What is a Sovereign Citizen? *Forbes*. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/4112ph8>.

[39] MacNab, J.J. (2012, 13 februari). What is a Sovereign Citizen? *Forbes*. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/4112ph8>.

[40] MacNab, J.J. (2012, 13 februari). What is a Sovereign Citizen? *Forbes*. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/4112ph8>.

2.1.2 Eigenschappen

Aanhangers zouden vooral via het internet kennisgemaakt hebben met de soevereine beweging. Op YouTube en de rest van het internet zijn volgens onderzoekers 'meer dan miljoenen video's' over het onderwerp te vinden.^[41]

Een andere manier om in aanraking te komen met de ideeën van de soevereine beweging is via 'goeroes' die in workshops en lezingen kennis verspreiden zodat iemand zich 'van de centrale overheid kan emanciperen'.^[42] Ook in de Verenigde Staten zou de ideologie floreren in gevangenissen waar veroordeelden andere veroordeelden rekruterden.^[43]

Aanhangers worden beschreven als komende uit twee (elkaar niet uitsluitende) groepen: mensen met financiële problemen en mensen die de overheid ideologisch afwijzen. De soevereine beweging zegt mensen een weg uit deze problemen te bieden.^[44] In een artikel van onderzoeker Charles E. Loeser wordt benoemd dat economisch lastige tijden kunnen leiden tot een toename van leden.^[45] Het SPLC vindt het lastig om een oordeel te geven over het aantal aanhangers in de Verenigde Staten, maar schat dat het gaat om 100.000 hardcore aanhangers, en 200.000 die de soevereine beweging vooral aanhangen om te kijken of ze hiermee onder boetes uit kunnen komen.^[46]

Een informatiedocument van de FBI voor wetshandhavers uit 2010 beschrijft dat het geen strak georganiseerde groep is, maar eerder een beweging van individuen en los georganiseerde groepen die samenkomen om training te ontvangen, papierwerk te doen en sociale interactie te hebben over de soevereine ideologie.^[47] Er zijn echter wel voorbeelden van strakker georganiseerde groeperingen, die bijvoorbeeld ook gidsen delen en posities en rollen toewijzen binnen hun beweging. Ook het Amerikaanse SPLC beschrijft dat de soevereine beweging niet homogeen is. Aanhangers delen hun geloof dat de huidige overheid illegitiem is, maar hebben verschillende overtuigingen wat dan wel legitiem is. Aanhangers zouden verschillende etnische identiteiten hebben en verschillende religies belijden. Sommigen wonen in steden, anderen op het platteland.^[48] Onderzoeker Charles Loeser benoemt dat er een soort tegenstelling in het wereldbeeld van de soevereinen zit. Aan de ene kant is de overheid een 'slinkse bewust kwaadaardige actor, die ten koste van haar burgers winst wil maken.' Aan de andere kant zou deze overheid ook 'verslagen' kunnen worden door simpele technische details en trucjes zoals het schrijven met rode inkt.^[49]

2.1.3 Interventies

Het gedrag van de soevereinen kan voor iemand die er onbekend mee is overkomen als vreemd of indiceren dat er sprake is van psychologische problemen.^[50] In een onderzoek naar de soevereinen in hoeverre ze mentaal gezond waren om terecht te staan, bleek dat een grote meerderheid niet mentaal ziek was en voor de rechter kon komen.^[51] Hun ideeën kunnen gezien worden als waandenkbeelden, maar worden gedeeld en gelegitimeerd door een grotere groep mensen.^[52] Ook waarschuwen onderzoekers Jennifer Pytyck en Gary Chaimowitz dat onterechte identificatie van soevereinen als 'psychisch ziek' kan leiden tot schade door onnodige behandelingen en vertragingen in de rechtsgang.^[53]

Loeser heeft in 2015 onderzoek gedaan naar soorten interventies in de Verenigde Staten om de soevereine beweging te stoppen.^[54] Zijn inzichten kunnen mogelijk helpen of inspireren bij het zelf keuzes maken bij interventies.

» **Afschrikking.** Een van zijn inzichten is afschrikking door strafverzwaring, waarvan het effect als twijfelachtig wordt beschreven. Dit omdat een zwaardere straf vanuit een toch al niet erkende overheid weinig afschrikkend effect zou hebben. Als iemand niet gelooft dat hij/zij strafbaar bezig is, dan is een hogere straf geen afschrikking. In gevangenissen zou de ideologie bovendien verspreid worden.

[41] Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

[42] Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

[43] Loeser, C.E. (2015, 5 januari). From Paper Terrorists to Cop Killers: The Sovereign Citizen Threat. *North Carolina Law Review*, vol. 93, nr. 4, p. 1106-1139. Geraadpleegd van: <https://scholarship.law.unc.edu/nclr/vol93/iss4/4>.

[44] Southern Poverty Law Center. (z.d.). Sovereign Citizens Movement. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3NfhiZb>.

[45] Loeser, C.E. (2015, 5 januari). From Paper Terrorists to Cop Killers: The Sovereign Citizen Threat. *North Carolina Law Review*, vol. 93, nr. 4, p. 1106-1139. Geraadpleegd van: <https://scholarship.law.unc.edu/nclr/vol93/iss4/4>.

[46] Southern Poverty Law Center. (z.d.). 'Sovereign Citizens Movement'. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3NfhiZb>.

[47] FBI. (z.d.). 'Sovereign Citizens: An Introduction for Law Enforcement'. Geraadpleegd van: <https://info.publicintelligence.net/FBI-SovereignCitizens.pdf>.

[48] Southern Poverty Law Center. (z.d.). 'Sovereign Citizens Movement'. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3NfhiZb>.

[49] Loeser, C.E. (2015, 5 januari). From Paper Terrorists to Cop Killers: The Sovereign Citizen Threat. *North Carolina Law Review*, vol. 93, nr. 4, p. 1106-1139. Geraadpleegd van: <https://scholarship.law.unc.edu/nclr/vol93/iss4/4>.

[50] Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

[51] Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

[52] Pytyck, J., & Chaimowitz, G. (2013). The Sovereign Citizen Movement and Fitness to Stand Trial. *International Journal of Forensic Mental Health*, 12(2), p. 149-153. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1080/14999013.2013.796329>.

[53] Pytyck, J., & Chaimowitz, G. (2013). The Sovereign Citizen Movement and Fitness to Stand Trial. *International Journal of Forensic Mental Health*, 12(2), p. 149-153. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1080/14999013.2013.796329>.

[54] Loeser, C.E. (2015, 5 januari). From Paper Terrorists to Cop Killers: The Sovereign Citizen Threat. *North Carolina Law Review*, vol. 93, nr. 4, p. 1106-1139. Geraadpleegd van: <https://scholarship.law.unc.edu/nclr/vol93/iss4/4>.

- » *'Gatekeeper orders'*: Een tweede methode is het beperken of blokkeren van de mogelijkheid dat iemand nog verder juridische stappen kan ondernemen (*'gatekeeper orders'*) wanneer er sprake is van *'paper terrorism'*. Dit zou betrokkenen beschermen tegen onzinnige rechtszaken. Om de persoon toch toegang tot het recht te geven, wordt er bijvoorbeeld een specifieke rechter aangewezen die de zaak op nut moet beoordelen of moet er een gecertificeerde advocaat aan verbonden zijn. Dit zou effectief zijn, maar als nadeel hebben dat deze *gatekeeper orders* pas ingesteld kunnen worden nadat er al sprake is van overlast.
- » **Rechtvaardige behandeling**. Vanuit het perspectief van de sociale wetenschappen zou het meer afhangen van de wijze waarop de maatregel gebracht wordt hoe iemand een actie ervaart dan van de sanctie zelf. 'Neutraliteit, gebrek aan bevooroordeeldheid, eerlijkheid, beleefdheid en respect voor burgerrechten' zou belangrijk zijn en kunnen bijdragen aan het voorkomen van recidive.
- » **Sociale hulp**. Juist een zwakke economische en of sociale positie zou de drijfveer kunnen zijn om naar de beloofde hulp vanuit de soevereine beweging te grijpen. Als de overheid betere hulp kan bieden, droogt deze drijfveer op.
- » **Voorlichting**. Onderwijs in geschiedenis en politiek, bijvoorbeeld op scholen, zou mensen de kennis kunnen meegeven om te doorzien dat deze narratieven niet kloppen.
- » **Preventie op internet**. Er zou veel winst te behalen zijn via preventie op het internet. Dit omdat veel aanhangers via het internet in aanraking komen met de ideologie. Gezaghebbende (let wel: gezaghebbend voor de doelgroep) bronnen die op een goede manier tegenwicht zouden kunnen bieden aan narratieven, kunnen uitkomst bieden.

Onderzoeker Donald Netolitzky (Netolitzky 2018, geciteerd in Sarteschi 2020) betoogt in 2018 dat bij benadering van problematiek rondom de soevereine beweging de bestaande deradicaliserings- en re-integratiestrategieën behulpzaam zouden kunnen zijn, vergelijkbaar met die bij gewelddadig jihadisten. ^[55]

In Nederland bestaan er al verschillende structuren voor het omgaan met mensen met radicaal/antidemocratisch gedachtegoed. Ook bestaan er structuren die in werking treden als er sprake is van extremisme/geweldslegitimatie. Zoals het geval is bij veel CTER-problematiek ((Contra)-terrorisme, Extremisme en Radicalisering); dan is er vaak een combinatie van zorg en veiligheid nodig om de casus te benaderen. Bij de problematiek rondom de soevereine beweging is dat niet anders. In de volgende paragraaf wordt het wereldbeeld van de soevereinen beschreven zodat professionals het wereldbeeld van deze doelgroep beter kunnen begrijpen, en de doelgroep daarmee beter kunnen helpen.

2.2 Het wereldbeeld

Het hieronder beschreven wereldbeeld is een versie van het binnenperspectief van 'de soevereine mens van vlees en bloed'. Er zijn meerdere aanbieders die andere termen gebruiken. De soevereine beweging heeft geen definitieve teksten die de hoogste autoriteit hebben. Volgers baseren zich op boeken, video's en manifesten die op het internet verspreid zijn die allemaal hun eigen variatie op het narratief delen. Vaak kiezen aanhangers van de soevereine beweging specifieke elementen en passen deze toe in hun verder al bestaande wereldbeeld. ^[56]

Voor de onderzochte actoren komt het wereldbeeld wel voor het overgrote deel overeen. Zo'n wereldbeeld waar meerdere subbewegingen op aansluiten wordt ook wel het '**koepelnarratief**' genoemd. Er is een poging gedaan om in de beschrijving hierna een zo alomvattend mogelijk coherent wereldbeeld te beschrijven. Niet iedereen gelooft in alle onderdelen. De belangrijkste elementen uit het koepelnarratief worden beschreven vanuit het perspectief van een aanhanger van de soevereine beweging. Daarnaast wordt toegelicht hoe de narratieven van de

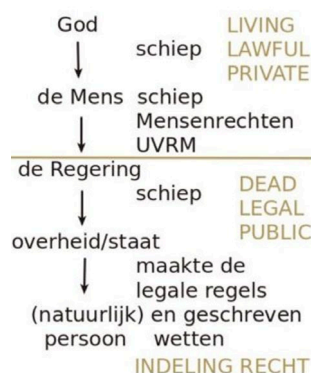
[55] Netolitzky D. (2018). Organized Pseudolegal Commercial Arguments as Magic and Ceremony. *Alberta Law Review*, 55(4). Geciteerd in: Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

[56] Berger, J.M. (2016, juni). Without Prejudice: What Sovereign Citizens Believe. George Washington Program on Extremism. Washington D.C.: George Washington University. Geraadpleegd van: <https://extremism.gwu.edu/sites/g/files/zaxdzs5746/files/downloads/JMB%20Sovereign%20Citizens.pdf>.

soevereinen passen in het grotere complotverhaal. Als eerste wordt beschreven hoe het huidige status-quosysteem zou werken, daarna hoe de betere soevereine wereld eruit zou zien. Tot slot wordt beschreven hoe dat te bereiken.

2.2.1 (Ontstaan van de) huidige situatie

In de 17e eeuw bestond in Engeland wetgeving die regelde hoe omgegaan moest worden met bezit van mensen die (op zee) verdwenen waren; de *Cestui Que Vie-wetgeving* (CQV betekent 'he who lives').^[57] Volgens de soevereinen zou de overheid hierdoor na een bepaalde periode zeggenschap krijgen over de juridische zaken van iemand die verdween. Zo werd volgens hen een entiteit gecreëerd die naast de 'gewone mens van vlees en bloed' ontstond; een rechtspersoon. Deze rechtspersoon is volgens de soevereinen 'een fictie' en wordt door hen ook wel 'natuurlijk persoon', 'burger' of 'persoon' genoemd. Het zijn van een 'persoon' zou onwenselijk zijn, omdat iemand dan onder controle van de overheid zou staan.

Afbeelding 2.2. Voorbeeld van infographic, waarbij religie ook een rol speelt.

De overheid wil dat kinderen aangemeld worden bij hun geboorte. Hiermee doen ouders volgens de soevereinen eigenlijk iets verschrikkelijks: de rechtspersoon van een kind wordt volgens hen aangeboden aan de overheid, om een rechtspersoonlijkheid voor een kind te maken. Hiermee zou iemand diens kind tot slaaf maken. Immers, het kind krijgt een BSN; wat door soevereinen soms illustratief een 'burger-slavennummer' wordt genoemd.

De overheid zelf wordt overigens door soevereinen vaak beschreven als een soort corporatie/bedrijf, met de minister-president als directielid.^[58]

Een rechtspersoon zou volgens de soevereinen een juridisch construct zijn, een *fictie*, dat de overheid in 'jouw naam' zou beheren. Sommige soevereinen geloven dat de (Amerikaanse) overheid in 1933 haar burgers als onderpand stelde voor leningen toen ze van de goudstandaard afstapten.^[59] Burgers zouden in dit verhaal dus geld hebben opgeleverd als onderpand voor een lening, dat op de bankrekeningen van staten zou zijn terechtgekomen. Burgers zouden in dit narratief immers garant staan voor toekomstige arbeid en belastinginkomsten. Dit bedrag dat de staat door middel van de burger zou verdienen, wordt soms aangeduid als een *geboortetrust* en varieert van duizenden euro's tot 1,5 miljoen euro. Deze trust zouden mensen ook zelf kunnen krijgen volgens vele soevereinen. Wanneer iemand dat wil, zou diegene het geld uit deze trust moeten opvragen bij wat ze de 'Trustbelastingdienst' noemen (een niet bestaand bestuursorgaan).^[60]

Doordat de rechtspersoonlijkheid van iemand in beheer zou zijn van de overheid, zou diegene zich ook aan de regels van de overheid moeten houden. De overheid wordt door soevereinen hier aangeduid als de *gevolmachtigde/trustee*, degene moet de macht over de rechtspersoon. Zo zou de overheid ervoor kunnen zorgen dat die persoon zich aan de wet houdt en zou de overheid belasting kunnen claimen, boetes kunnen opleggen en zou jeugdzorg bijvoorbeeld kunnen ingrijpen omdat deze de rechtspersoonlijkheid van iemands kind zou beheren.^[61] Rechtbanken zouden volgens soevereinen enkel jurisdictie hebben over rechtspersonen, en niet over 'mensen van vlees en bloed'. Volgens narratieven is het daarom ook zo dat mensen zich met hun ID, het bewijs van rechtspersoonlijkheid, moeten identificeren bij de rechtbank of bij aanhouding. Ook andere zaken waarvoor iemand de ID-kaart moet laten zien, kunnen als ingewikkeld gezien

[57] Hoge Raad van de levende Mensenkinderen. (z.d.). 'Historie Cestui Qui Vie'. Geraadpleegd van: <https://www.hogeraadvandelevendemensenkinderen.nl/cestui-qui-vie/>.

[58] Roedelof, M. (2022, 11 juli). Is Nederland een bedrijf (corporatie)? *Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'*. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/geboorteaangifte/is-nederland-een-bedrijf-corporatie/>.

[59] Pytyck, J., & Chaimowitz, G. (2013). The Sovereign Citizen Movement and Fitness to Stand Trial. *International Journal of Forensic Mental Health*, 12(2), p. 149-153. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1080/14999013.2013.796329>.

[60] De Telegraaf. (2022, 22 april). Complotdenkers eisen ieder 1,5 miljoen euro van staat. Geraadpleegd van: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/329368304/complotdenkers-eisen-ieder-1-5-miljoen-euro-van-staat>.

[61] Burgerrechtsherstel. (2021, 27 augustus). De Live-Life-Claim. Geraadpleegd van: <https://burgerrechtsherstel.com/de-live-life-claim/>. [site niet meer beschikbaar]

worden door soevereinen omdat het laten zien van een ID gelijk zou staan aan het erkennen dat iemands rechtspersoonlijkheid eigendom is van de overheid. Denk bijvoorbeeld aan aangifte doen.^[62]

De overheid die door de soevereinen ook wel [Politiek Den Haag/BV Nederland/Handelsmaatschappij Nederland](#) genoemd wordt, zou handelen op de voorwaarde dat ze het beheer heeft van jouw rechtspersoonlijkheid volgens de soevereine beweging. Dit zou volgens de soevereinen illegitiem zijn, ze bekritisieren bijvoorbeeld dat de overheid geen document laat zien met een 'natte handtekening' waarin iemand instemt met alle regelgeving. Dit zien ze als illustratie van onwettigheid, omdat zij ervan overtuigd zijn dat dit wel moet.^[63]

Rechters en advocaten zouden volgens soevereinen een eed afgelegd hebben om zich te conformeren aan het systeem, en zouden dus geneigd zijn in het belang van het systeem te handelen. Doen ze dit niet, dan zouden ze bijvoorbeeld uit de orde van advocaten gezet worden. Een soeverein mens zou hen dus lastig kunnen vertrouwen (zeker niet bij juridisch advies rondom de soevereine beweging, bijvoorbeeld). Vaak zouden soevereinen niet door 'normale' advocaten vertegenwoordigd willen worden.^[64] Een organisatie die wil helpen om iemand vrij te maken van het systeem beschrijft een wet uit het wetboek als 'een leugen die slavernij brengt'.^[65]

In de kern van de overtuigingen van de soevereinen zit het afwijzen van de legitimiteit van de huidige overheid. Soms gaat dat op basis van historische argumenten. In Duitsland is er bijvoorbeeld een specifieke groep die ook de huidige staat niet erkent; de 'Reichsbürger'. Aanhangers van deze Duitse groep geloven dat de huidige wetten illegitiem zijn, omdat de wetten van Nazi-Duitsland of het Duitse Keizerrijk nog steeds gelden.^[66] Een aanverwante versie van dit narratief dat toegepast kan worden op de Nederlandse context, is het geloof dat het Nederlands grondgebied onder controle staat van de [SHAEF \(Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force\)](#).^[67] SHAEF is de vertegenwoordiging van de geallieerde troepen en zou na de Tweede Wereldoorlog de macht hebben gegrepen over gebieden die van Nazi-Duitsland bevrijd waren. De macht van SHAEF zou gaan boven nationale wetten en zou nooit zijn opgeheven. Hierdoor zouden de Nederlandse wetten niet geldig zijn.^[68]

```
Sinds de wapenstilstand in Wageningen is getekend valt Nederland onder de z.g. Shaef Wet.
Met als gevolg:
1 RECHTERS ZIJN ONRECHTSGELDIG
2 ADVOCATEN ZIJN ONRECHTSGELDIG
3 RECHTBANKEN ZIJN ONRECHTSGELDIG
4 EU ONRECHTSGELDIG
5 DEURWAARDERS ONRECHTSGELDIG
6 INCASSO ONRECHTSGELDIG
7 BELASTING ONRECHTSGELDIG
8 KABINET OPGERUIMD ONRECHTSGELDIG
9 VERBODEN IN EEN BEZET LAND TE GAAN STEMMEN
10 ALLES IS FAKE EN ONRECHTSGELDIG
11 PASPOORTEN RIJBEWIJZEN DIPLOMAS ONRECHTSGELDIG
12 WETTEN EN REGELS GEMAAKT ALLEMAAL ONRECHTSGELDIG
13 ER KAN NIET AAN EEN GRONDWET GETOETST WORDEN
14 DUS EIGELIJK IS ZO BEETJE ALLES ONRECHTSGELDIG

WEL RECHTSGELDIG
1 SHAEF WET
2 MENSENRECHTEN

IEDEREEN IS EEN SOEVEREIN MENS
ZO LANG JE NIET MEE HEBT GEDAAN AAN HET EXPIRIMENT .
```

Afbeelding 2.3. De SHAEF-wetgeving volgens een bericht op Telegram.^[69]

De overheid zou zich volgens de soevereinen schuldig maken aan misdaden door te handelen zoals ze nu doet (zoals bv. intimidatie, afpersing, oplichting, valsheid in geschriften, fraude). Mensen die dit overheidsbeleid uitvoeren, handelen volgens hen dus strafbaar.

2.2.2 De ideale wereld

De soevereine narratieven bieden een uitweg uit het eigendom zijn van de overheid.

[62] Qvic. (2021, 11 mei). Reactie op: 'Een levend geboren soeverein mens van vlees, en bloed kan, en mag GEEN aangifte doen van strafbare feiten!'. *Burgelijkonghehoorzaam*. Geraadpleegd van: <https://burgelijkonghehoorzaam.wordpress.com/2019/11/11/een-levend-geboren-soeverein-mens-van-vlees-en-bloed-kan-en-mag-geen-aangifte-doen-van-strafbare-feiten/comment-page-1/>.

[63] Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 29 oktober 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:10153. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3oDnFm>.

[64] Loeser, C.E. (2015, 5 januari). From Paper Terrorists to Cop Killers: The Sovereign Citizen Threat. *North Carolina Law Review*, vol. 93, nr. 4, p. 1106-1139. Geraadpleegd van: <https://scholarship.law.unc.edu/nclr/vol93/iss4/4>.

[65] Geboortetrust.hetbewustepad.nl. (z.d.). 'Principes vs Wetten'. *Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'*. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/principes-vs-wetten/>.

[66] Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

[67] Schoers, V. (2022, 22 juli). Nederlands grondgebied onder de SHAEF wetten. *Zorg Dat Je Niet Slaapt*. Geraadpleegd van: <https://www.zorgdatjenietslaapt.nl/index.php/2022/07/20/nederlands-grondgebied-onder-de-shaef-wetten/>; Wappieprater. (2021, 15 november). S.H.A.E.F. WEF/WHO Regime Rutte SS en het SHEAF Opperbevel. *Wappiepraat*. Geraadpleegd van: <https://wappiepraat.com/2021/11/15/s-h-a-e-f/>.

[68] 'Just Me' [@EnterANewWorld] via: Boeren in Opstand (SOVV). (2022, 18 juni). OVER DE STAAT DER NEDERLANDEN. (Telegrambericht). Telegram. Geraadpleegd van: <https://t.me/boereninopstand/30817>; Spaninks, T. (2023, 5 januari). (gedeeld via: [@dewaarheidop1]). *Sinds de wapenstilstand in Wageningen is getekend valt Nederland onder de z.g. Shaef Wet (forwarded)*. Telegram. Geraadpleegd van: <https://t.me/dewaarheidop1/14257>; De Nieuwe Media. (2022, 20 juli). Over de SHAEF-wet. Geraadpleegd van: <https://www.de-nieuwe-media.nl/shaef-wet/>.

[69] Spaninks, T. (2023, 5 januari). (gedeeld via: [@dewaarheidop1]). *Sinds de wapenstilstand in Wageningen is getekend valt Nederland onder de z.g. Shaef Wet (forwarded)*. Telegram. Geraadpleegd van: <https://t.me/dewaarheidop1/14257>.

Mensen zouden namelijk volgens hen niet alleen rechtspersonen zijn, maar primair vooral 'Mensen van vlees en bloed'/'Je eigen Enige Erfgenaam'/'Freeman of the land' volgens de soevereine beweging. Wanneer iemand zich enkel nog 'mens' zou verklaren, zouden verplichtingen en regels die alleen gelden voor rechtspersonen wegvallen.

Als iemand zichzelf los zou maken van de overheid, zou diegene volgens verschillende soevereine narratieven ook de eigen geboortetrust claimen. Daar zouden financiële voordelen aan zitten: een geboortetrust zou zo'n € 1.500.000 [70] waard zijn (bedrag varieert). Als deze persoon schulden heeft, zou dit ook voordelen opleveren. Immers, hij kan van de geboortetrust rekeningen betalen. Deze persoon zou dan immers de 'Enige Erfgenaam' van diens geboortetrust zijn, en niet de overheid. Het zou even kunnen duren voordat deze procedure van uitbetaling is afgerond, en tot die tijd zou diegene natuurlijk recht houden op allerlei uitkeringen. Sommige aanbieders zeggen dat na het ontvangen van het geld sommige uitkeringen wel vervallen. Een soeverein zou zelf kunnen kiezen welke rekeningen, boetes, verzekeringen en belastingen diegene nog betaalt. [71] Op het moment dat de overheid of banken geld van deze persoon willen, zou een soeverein een schikkingsdocument kunnen versturen. Hierin staat dat de schuldeiser het geld niet mag aftrekken van iemands normale rekening, maar enkel van de geboortetrust. [72] Een soeverein zou als mens geen rechten of bezit verliezen door zich als 'mens' te identificeren. Deze blijven volgens de beloftes van aanbieders van de persoon, bijvoorbeeld omdat er 'all rights reserved' in de gegeven documenten staat. Als iemand daaraan twijfelt, zou deze persoon bij sommige aanbieders een **zekerheidsstellingsovereenkomst** (ZSO) kunnen regelen, waardoor deze persoon volgens de beloftes diens huis, aandelen, bankrekening en auto zeker kan stellen. [73]

Een soeverein zou volgens de meeste aanbieders dus uiteindelijk maar weinig rechten verliezen. Dit zou komen omdat een mens 'van vlees en bloed' nog steeds aanspraak zou kunnen maken op sommige rechten waarop iemand ook als 'mens' aanspraak heeft.

- » Zo zou artikel 1 van het Burgerlijk Wetboek zeggen: "*Iedereen is vrij*".
- » Artikel 1 van de Grondwet zou zeggen: "*Iedereen is gelijk*".
- » In artikel 1 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) staat "*Iedereen is in gelijkheid geboren*". Ook staat in de UVRM onder andere 'Vrij reizen en verblijven', het 'recht op vrijheid en vreedzame vereniging en vergadering' en het recht niet gedwongen te worden tot een vereniging te behoren. Een land of de zorgverzekering is volgens soevereinen bijvoorbeeld ook zo'n vereniging, in deze interpretatie.

Afbeelding 2.4. Verschillende soorten wetgeving op een afbeelding van een soevereine website. De gele wetgeving wordt vaak erkend als altijd geldig.

Wetgeving die door sommige soevereinen aangeroepen wordt, is bijvoorbeeld het internationaal recht en of het maritiem recht en de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens'. Ook 'common/universal/natural law' (gewoonte-/universeel/natuurrecht), Land Air Water (LAW) en goddelijk recht zouden kunnen worden aangeroepen. Dit zijn vaak interpretaties van universele wetten die gebaseerd zouden zijn op 'natuurwetten' en 'gezond verstand'. [74] Anderen halen 'universele wetten' aan zoals 'je mag niet doden', 'niet stelen', 'niemand schaden' en 'je moet de waarheid spreken'.

[70] Rechtbank Midden-Nederland 11 februari 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:577, zaak nrs. UTR 21/3695 en UTR 21/3696 en UTR 21/3697 en UTR 21/3928. Geraadpleegd van: <https://linkedata.overheid.nl/front/portal/documentviewer?ext-id=ECLI:NL:RBMNE:2022:577>; Accountancy Vanmorgen. (2022, 23 februari). 'Trustbelastingdienst' hoeft geen miljoenen uit te keren in verband met erfenis. Geraadpleegd van: <https://www.accountancyvanmorgen.nl/2022/02/23/trustbelastingdienst-hoeft-geen-miljoenen-uit-te-keren-in-verband-met-erfenis/>. [71] Lambrecht, I. (z.d.). 'Wat wel blijven betalen'. De Levende Gemeenschap. Geraadpleegd van: <https://levende-gemeenschap.eu/home/wat-wel-blijven-betalen/>. [72] Geboortetrust.hetbewustepad.nl. (z.d.). 'Schikkingsdocument'. Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/category/schikkingsdocument/>. [73] De Levende Gemeenschap. (z.d.). Zekerheidsstellingsovereenkomst (ZSO). Geraadpleegd van: <https://levende-gemeenschap.eu/documenten/zekerheidsstellingsovereenkomst-zso/>; Geboortetrust.hetbewustepad.nl. (z.d.). 'Schikkingsdocument'. Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/category/schikkingsdocument/>. [74] Geboortetrust.hetbewustepad.nl. (z.d.). 'Principes vs Wetten'. Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/principes-vs-wetten/>.

2.2.3 Verandering: hoe bereikt iemand de status van soeverein?

Soevereinen bieden een oplossing voor de status van 'persoon'-zijn: iemand kan voor zichzelf of diens kinderen een [Live Life Claim](#) (LLC) of een [Verklaring van begrip en intentie en zijn Wilsverklaring](#)^[75] versturen. Deze brief moet volgens de adviezen vaak naar de burgemeester. Als de overheid geen bezwaar maakt, zou het geldig zijn. Hierdoor zou iemand weer de baas worden over diens eigen rechtspersoon en 'geboortetrust'. De brief over het ontvangen van een geboortetrust zou volgens de soevereine aanbieders naar de minister van Financiën moeten.

Op een andere plek wordt gesproken over het [opzeggen van machtiging besturen](#). Dergelijke documenten zouden verstuurd moeten worden naar de Kiesraad en de burgemeester. Hiermee zou iemand aangeven dat diegene zich niet meer laat besturen of vertegenwoordigen door de politiek, en dat diegene zich niet meer aan de regelgeving van de 'vereniging' zou hoeven te houden (er wordt hier door sommige soevereinen wel onderscheid gemaakt tussen 'strafrecht' en 'regelgeving').^[76] Diegene zou daarna ook niet meer moeten stemmen, anders 'ben je terug bij af'. Diegene zou dan in diens recht staan om geen belasting te betalen, hoewel gewaarschuwd wordt dat de overheid het oneens kan zijn met deze overtuiging. Ook zou iedereen door 'gedragingen' of 'stilzwijgen' gebonden zijn aan de regels. Door het versturen van dergelijke brieven naar de overheid zou dit ook niet meer zo gelden.

Bestuurders die in de ogen van de soevereine beweging meewerken aan illegale zaken, bijvoorbeeld handelen namens niet-stemmers, zouden civiel- en strafrechtelijk vervolgd moeten worden.^[77] Hiervoor claimen sommige soevereinen dat zij [tribunalen](#) kunnen/willen oprichten. Tribunalen zijn rechtsspraakorganen buiten de normale rechtsgang om. In het oproepen tot tribunalen zit een delegitimatie van de rechtsorde van de Nederlandse staat. Zelf arrestaties of straffen uitvoeren is hier een logische consequentie, hoewel de invulling van tribunalen vaak niet uitgebreid beschreven wordt. Er zijn bijvoorbeeld wel handleidingen voor 'vredesofficieren/sheriffs'.^[78]

Soms wordt er gesproken over [NESARA/GESARA \(National/Global Economic Security and Recovery Act\)](#). Dit zou duiden op een Amerikaanse wet uit 2000 waarbij volgens de narratieven alle schulden kwijtgescholden zouden worden in een radicale hervorming van de economie waarbij de overheden terug zouden gaan naar de goudstandaard. De invloed van Amerika wordt in de complotwereld vaak als wereldwijd geldend gezien. Op een site wordt beschreven dat NESARA/GESARA de transitie mogelijk zou maken naar een 'Nieuwe Wereld van Liefde & Harmonie'.^[79]

Iemand kan voor een bedrag tussen de twintig en honderd euro een '[paspoort](#)' als mens 'van vlees en bloed' aanvragen bij verschillende organisaties. Hiermee zou iemand volgens verkopers aanspraak kunnen maken op rechten die voor soevereine mensen gelden. Iemand kan ook een bordje voor diens huis kopen waarmee diegene diens huis, na het versturen van een brief, identificeert als [ambassade](#). Hiermee zou dit terrein vallen onder het verdrag van Wenen, waardoor diegene en diens gezin niet vervolgd zouden kunnen worden en ordehandhavers van de Nederlandse staat diens gebied niet zouden mogen betreden en geen beslagleggingen mogen doen. Ook kan iemand een soeverein '[diplomatiek paspoort](#)' kopen; dit zou diegene de bijzondere status van diplomaat geven.

Soevereinen hebben erover nagedacht hoe criminelen vervolgd worden binnen hun visie op het rechtssysteem; ze vallen volgens sommigen onder internationaal recht-tribunalen (zoals bij het Neurenberg-proces) omdat ze mensenrechten schenden. Deze rechtbanken zouden volgens hen strenger straffen dan nationale rechtbanken,

[75] Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 29 oktober 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:10153. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3oDnFm>; Lusink, M. (2012). KENNISGEVING - VERKLARING VAN BEGRIP EN INTENTIE. *Robertboerman.nl*. Geraadpleegd van: https://www.robertboerman.nl/wonderland/maarten/documents/Kennisgevingen_Beatrix/Kennisgeving%201%20-%20VBI.pdf.

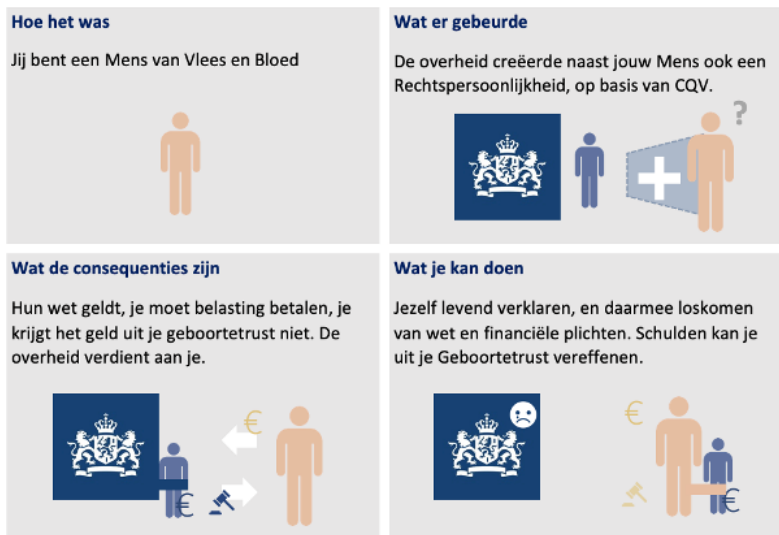
[76] WordMens.Nu. (z.d.). 'Opzeggen machtiging besturen'. Geraadpleegd van: <https://wordmens.nu/opzegging-machtiging-besturen/>.

[77] Kwek, P. [@peterkwek872]. (2022, 7 februari). *Opzeggen machtiging bestuur: hoe reageren op de brief van de kiesraad?* (YouTubevideo). YouTube. Geraadpleegd van: <https://youtu.be/2K8oHasiftI>; WordMens.Nu. (z.d.). Opzeggen machtiging besturen. Geraadpleegd van: <https://wordmens.nu/opzegging-machtiging-besturen/>.

[78] CommonLaw Nederland.earth. (2017). *The Common Law Sheriff Trainings Handboek*. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officieren-Trainingshandleiding.pdf>.

[79] Volkwordwakker.nl. (z.d.). 'NESARA / GESARA'. Geraadpleegd van: <https://web.archive.org/web/20220116100552/https://www.volkwordwakker.nl/nesara-gesara/>.

dus zouden criminelen geen misbruik maken van het soevereine menssystem. Anderen zeggen dat ook een 'mens' nog wel onder het strafrecht valt, of onder fundamentele principes dat mensen bv. anderen niet mogen schaden ('doden, stelen, dwingen').

Afbeelding 2.5. Infographic hoe de overheid de rechtspersoonlijkheid gemaakt heeft.

2.3 Overeenkomsten met complotnarratieven

In de groepen waarin soevereine narratieven gedeeld worden, worden ook andere narratieven gedeeld zoals die van 'Qanon', de 'Great Reset' en 'Agenda 2030'. Deze overlap is logisch, omdat de groepen een koepelnarratief delen die geldt voor de meeste complotnarratieven. Hierna wordt beschreven hoe de narratieven van de soevereinen passen in het grotere complotverhaal. Eerst wordt per tussenkopje het algemene narratief beschreven bij radicaal complotdenken. Vervolgens wordt beschreven hoe de narratieven van de soevereinen passen in het grotere complotverhaal.

Er is een kwaadaardige en almachtige elite, en het onderdrukte volk

Er wordt geloofd in een samenwerkende, kwaadaardige elite die wereldwijd de macht heeft. Deze elite zou het volk willen onderdrukken om haar machtige en welvarende positie te behouden, ook als dit betekent dat het volk lijdt. De elite zou veel competenter zijn dan ze zeggen dat ze zijn; zo zouden ze oorlogen kunnen stoppen en starten, armoede kunnen beeindigen of zelfs het weer kunnen beïnvloeden. Leed in de wereld waar ze zogenaamd niets aan kunnen doen, is een bewuste keuze van de elite om haar macht te behouden.

Er zou een elite zijn, hoewel deze vooral een abstracte vorm krijgt als 'BV Nederland'. Deze elite zou burgers gebruiken als belastingslaven. In content wordt soms meer invulling gegeven aan wie er achter het grote complot zou zitten waarbij de overheid eigenaarschap over iemand zou krijgen (zoals de Illuminati,^[80] het World Economic Forum^[81] en 'Joodse Bolshevics' die de 'alleenheersing' over de wereld willen en tot gruwelijke wandaden en onrecht in staat zouden zijn).^[82]

[80] Vitali Feiten. [@vitalifeiten101]. (2012, 16 november). *Presentatie soevereine mens* (Youtubevideo). YouTube. Geraadpleegd van: <https://www.youtube.com/watch?v=wDf0kzM8JDQ&t=11s>.

[81] Geboortetrust.hetbewustepad.nl (z.d.). 'Erfrechtelijke documenten'. *Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'*. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/erfrechtelijke-documenten/>.

[82] Geboortetrust.hetbewustepad.nl (z.d.). 'Principes vs Wetten'. *Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'*. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/principes-vs-wetten/>.

Macht over de macht

Deze elite zou macht hebben over instituties. Dit gaat over internationale machtige organisaties (zoals het World Economic Forum of de Verenigde Naties), maar ook over lokale, uitvoerende organisaties (zoals bijvoorbeeld jeugdzorg of de lokale politie). Uitvoerders van hun plannen zouden bij de elite kunnen zitten, zouden door hen omgekocht kunnen zijn, door hen bedreigd kunnen worden of onwetend kunnen zijn van hun rol in het grotere geheel.

De overheid zou invloed hebben op rechters en deze rechters zouden hun status ontlennen aan het trouw zweren aan de staat. De staat zou controle hebben over andere staatsapparaten, waarvan de uitvoerders loyaliteit aan de overheid verschuldigd zijn. Ook andere overheidsmedewerkers zouden de overheid volgen, en zolang ze haar regels volgen staan ze onder deze invloed. ^[83]

Wakker zijn en in slaap sussen

De elite zou haar positie behouden door het volk in slaap te sussen of bang te maken. Dit zou ze doen met 'hersenspoeling' via het onderwijs en de media die zouden liegen over de samenleving, maar volgens sommigen ook via chemische en/of technologische invloeden zoals via microchips, straling, chemtrails of beïnvloeding van voedsel en water. Afstand nemen van de invloeden van de (door de elite vergiftigde) norm, zou wijsheid zijn.

Het volk wordt geleerd dat er geen verschil is tussen 'mens' en 'persoon.' Mensen zouden zich bewust moeten worden van de CQV-fuik, zich levend verklaren. Ze zouden wakker worden uit de verhullende juridische constructie vanuit de overheid. Mensen zouden zich het best afzijdig kunnen houden van de 'leugens' van de overheid, hoe het systeem werkt en informatie zoeken vanuit door de beweging vertrouwde bronnen. Mensen zouden zich niet moeten laten voorliegen en of laten intimideren vanuit de overheid.

Verzet en opstand

De elite en haar overheid zou het volk onderdrukken op onacceptabele wijze, en mogelijk wordt dit nog erger. Verzet tegen deze overheid en elite is een legitieme vorm van zelfverdediging volgens de soevereinen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen met zelf georganiseerde tribunaal buiten het rechtssysteem van de huidige overheid om. Een revolutie, burgerarrestaties, bedreigen of zelfs het doden van daders van gepercipieerde misdaden zou een vorm van verzet zijn tegen een onderdrukker en legitiem.

Hier lijkt het narratief van de soevereinen relatief gematigd; ze roepen vooral op tot uitschrijven en anders gaan leven. Dit kan weer oproepen tot geen belasting betalen, jeugdzorg weigeren en praktische conflicten met politie. Oproepen tot geweld is niet de norm bij de soevereine beweging, maar komt wel voor. Dit gebeurt vooral wanneer er opgeroepen wordt om 'zelf' het recht in eigen handen te nemen en bijvoorbeeld 'zelf' arrestaties en straffen uit te voeren.

2.3.1 Aanwezigheid in Nederland

De soevereine beweging met haar narratieven, om te beginnen, is niet nieuw in Nederland. Zo werd in 2014 een VICE-artikel ^[84] over de beweging geschreven. Destijds was de site ikclaimmijnnaam.nl relevant. Dit was een initiatief van een man die het vreemd vond dat er voor elk kind geboren in Nederland een identiteit aangemaakt wordt met een BSN. Er zijn video's uit 2014 van workshops en boekjes uit 2012 te vinden die de nu terugkomende narratieven uitleggen. ^[85] In 2015 werd er een boek uitgegeven, met een herdruk in 2021. ^[86] De beweging is dus niet nieuw in Nederland.

[83] Vitali Feiten. [@vitalifeiten101]. (2013, 16 november). *Presentatie soevereine mens* (YouTubevideo). Youtube. Geraadpleegd van: <https://www.youtube.com/watch?v=wDf0kzM8JDQ&t=11s>.

[84] Gijlswijk, A. van. (2014, 5 december). *Ontevreden Nederlanders kunnen zich gewoon laren uitschrijven bij de Nederlandse staat*. *Vice*. Geraadpleegd van: <https://www.vice.com/nl/article/vd98a9/ontevreden-nederlanders-kunnen-zich-gewoon-laten-uitschrijven-bij-de-nederlandse-staat-143>.

[85] Vitali Feiten. [@vitalifeiten101]. (2013, 16 november). *Presentatie soevereine mens* (YouTubevideo). Youtube. Geraadpleegd van: <https://www.youtube.com/watch?v=wDf0kzM8JDQ&t=11s>; Robertboerman.nl. (z.d.). *Nederlandse Vrije-Mens Samenleving*. Geraadpleegd van: https://www.robertboerman.nl/wonderland/maarten/documents/Standaard_Documenten/Nederlandse%20Vrijemens%20Samenleving%20v1%202.pdf.

[86] Robertboerman.nl. (z.d.). 'De soevereine mens'. Geraadpleegd van: <https://www.robertboerman.nl/vision/publishing/mens.php>.

De schaal van de soevereine beweging in Nederland is lastig in te schatten, maar het gaat minstens om duizenden die soevereine brieven versturen. In Nederland duikt de soevereine beweging in enkele rechtbankuitspraken op. In een gerechtsuitspraak van februari 2022 staat dat er in een 'kort tijdsbestek' ten minste 7900 nagenoeg identieke brieven zijn ontvangen van ongeveer 4900 personen.^[87] Ook in België komt het fenomeen voor en rapporteren burgemeesters dat ze soevereine brieven ontvangen van inwoners. Een Nederlandse actor lijkt een rol gespeeld te hebben bij het inspireren van Belgische soevereinen.^[88]

Vershillende organisaties zijn 'aanbieders' van cursussen en gidsen om identiteit te claimen en een geboortetrust te bemachtigen. Ze verschillen onderling in stijl, toon en nadruk. Zo zijn er voorbeelden in een roze kleur, met kinderen en bloemen,^[89] voorbeelden die op God richten^[90] en voorbeelden die vooral populistisch boos aandoen. Sommige organisaties richten zich op een internationaal publiek. Eén organisatie claimt 6500+ leden in twintig landen te hebben.^[91]

Producten en diensten

Organisaties bieden verschillende soorten diensten aan: documenten, adviezen, workshops. Sommige hebben gratis producten, waarbij advies bij het invullen geld kost. Adviesprijzen variëren van tientjes tot honderden euro's. Ook ID-kaarten, paspoorten en rijbewijzen zijn te koop. Het goedkoopste paspoort is € 20 en het duurste € 160. Zie [afbeelding 2.6](#) voor een voorbeeldpaspoort. Online zijn ook gratis documenten en webinars te vinden.^[92] Meer voorbeelden staan in [bijlage 4](#).

Afbeelding 2.6. Een voorbeeld paspoort van de soevereine beweging.

Soms wordt er gewaarschuwd dat deze documenten geen vervanging zijn voor de ID-kaart van de Nederlandse staat en dat de aangeboden juridische strategieën geen garantie hebben.^[93]

"Je kunt aan hetgeen op deze website en in dit artikel beschreven staat, geen rechten ontlenen. Wij zijn geen juristen noch adviseurs in die richting, en hebben niet de intentie jou (juridisch) advies aan te reiken. Enige Erfgenamen delen hun eigen ervaringen door middel van ervaringen in processen, die ze zelf gaan. Er liggen nog geen uitkomsten."^[94] Anderen claimen dat het pakket '100% juridisch dichtgetimmerd' is, maar gebruiken wel een disclaimer: *"Het gebruik van de materialen in de toolkit kan een reactie van de tegenpartij uitlokken."*^[95]

2.3.2 Praktijkvoorbeelden

Hieronder worden enkele voorbeelden beschreven van narratieven die in Nederland zijn voorgekomen. Ze zijn niet per se representatief voor de bredere beweging van aanhangers maar illustreren wel uitingvormen.

Rechtszaak van de soevereine shovelbestuurder

Op 11 maart 2023 reed een 60-jarige man met een shovel door een afzetting bij het boerenprotest in Den Haag. De shovelchauffeur werd opgepakt voor vernieling, verzet met letsel, mishandeling en bedreiging. Bij zijn aanhouding raakten twee agenten gewond. De man gaf zijn advocaat geen toestemming om voor hem te spreken. Hij vroeg expliciet of de griffier alles netjes opschrijft. De verdachte *framede* de arrestatie als 'ontvoering'. Bovendien zei de verdachte dat hij niet *"de gedaagde R. is. Ik ben een soeverein en levendig mens. Johan R. de gedaagde is een fictie."* De verdachte vroeg vervolgens of de rechter zich wilde legitimeren en of deze 'constitutioneel bevoegd is om te doen waarvoor deze hier zit.' De rechter zei dat hij beëdigd is, en weigerde dit dus. Daarop wraakte de verdachte de rechter: *"U zit*

[87] Rechtbank Midden-Nederland 11 februari 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:577, zaaknr. UTR 21/3695 en UTR 21/3696 en UTR 21/3697 en UTR 21/3928. Geraadpleegd van: <https://linkedata.overheid.nl/front/portal/document-viewer?ext-id=ECLI:NL:RBMNE:2022:577>.

[88] Zeeland, E. van. (2021, 16 maart). Hoe je jouw Geboorte Trust kunt aanvaarden. *Miss Natural*. Geraadpleegd van: <https://missnatural.nl/hoe-je-jouw-geboorte-trust-kunt-aanvaarden/>.

[89] Jorenbeek, J. van. (2021, 2 december). Burgemeesters krijgen bizarre brieven van inwoners die zich 'staatloos' verklaren: wat is hier aan de hand? *De Morgen*. Geraadpleegd van: <https://www.demorgen.be/nieuws/burgemeesters-krijgen-bizarre-brieven-van-inwoners-die-zich-staatloos-verklaren-wat-is-hier-aan-de-hand~bfcff4be/>.

[90] Geboortetrust.hetbewustepad.nl (z.d.). 'Geboorte Trust'. *Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'*. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/geboorte-trust/>.

[91] BOSS/MAKER. (z.d.). Be your own BOSS. Geraadpleegd van: <https://web.archive.org/web/20230122221646/https://bossmaker.com/>.

[92] Vitali Feiten. [@vitalifeiten101]. (2013, 16 november). *Presentatie soevereine mens* (YouTubevideo). Youtube. Geraadpleegd van: <https://www.youtube.com/watch?v=wDf0kzM8JDQ&t=11s>; Robertboerman. nl. (z.d.). Nederlandse Vrije-Mens Samenleving. Geraadpleegd van: https://www.robertboerman.nl/wonderland/maarten/documents/Stand_aard_Documenten/Nederlandse%20Vrijemens%20Samenleving%20v1%202.pdf.

[93] BOSS/MAKER. (z.d.). 'Identiteitsbewijs voor de levende mens'. Geraadpleegd van: <https://web.archive.org/web/20221223191724/https://bossmaker.com/shop/identiteitsbewijs/>; De Levende Gemeenschap. (z.d.). 'DPP privaat identificatiedocument en reis pas (diplomatiek)'. Geraadpleegd van: <https://levende-gemeenschap.eu/product/dpp-privaat-identificatiedocument-en-reis-pas-diplomatiek/>; WordMens.Nu. (z.d.). 'Word Mens' starterspakket: Live life claim & Zekerheidsstellingovereenkomst + UITLEG!'. Geraadpleegd van: <https://wordmens.nu/product/word-mens-starterspakket-live-life-claim-zekerheidsstellingovereenkomst-uitleg/>.

[94] Geboortetrust.hetbewustepad.nl. (z.d.). 'Deurwaarder'. *Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'*. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/category/deurwaarder/>.

[95] Burgerfront.nl. (z.d.). 'Juridische TOOLKIT voor ONDERNEMERS'. Geraadpleegd van: <https://www.veilig.nu/product/juridische-toolkit-voor-ondernemers/>.

hier niet als rechter maar als trustee van de gedaagde. Ik ben de begunstigde". De man moest vanwege herhalingsgevaar achter de tralies blijven. Hij kreeg vanaf de publieke tribune applaus.^[96]

Het 'soevereine staatje' Wonderland

Een enkele actor gaat nog verder in het claimen van soevereiniteit. Zo is er nabij Coevorden in 2015 een 'vrijstaat' uitgeroepen waar 'mensen van vlees en bloed' kunnen 'vertoeven': Wonderland.^[97] Er kan van dat 'land' ook een kentekenplaat aangevraagd worden met de vlag en het logo van de soevereine 'mens van vlees en bloed' erop.^[98] In deze vrijstaat wordt betaald met de 'florijn', een munt gefocust op een alternatief complementair betaalmiddel naast de euro.^[99] De vrijstaat zegt bezig te zijn met het uitgeven van paspoorten en het maken van diplomatieke paspoorten.^[100]

Afbeelding 2.7. Kentekenplaat in Wonderland.

Haar politieke en rechtssysteem vat de vrijstaat als volgt samen: *"Wonderland kent ook geen wetten. In onze Onafhankelijkheidsverklaring staat dat in Wonderland alleen het ongeschreven natuurrecht geldt. Dat is samen te vatten in 1 regel: "behandel de ander zoals je zelf behandeld zou willen worden"... En waar er mensen zijn en dus geschillen ontstaan, heeft een "rechtbank" vooral een bemiddelende rol om tot een win-win situatie te komen. En in Wonderland bepalen alle inwoners wat er nodig is in het land en de "regering" doet niets anders dan deze wensen en besluiten uitvoeren. Besluiten worden genomen op basis van instemming (= geen bezwaren), zodat er geen 51% winnaars en 49% verliezers zijn."*^[101]

In het 'staatje' is ook een school gevestigd, die zichzelf door haar aanwezigheid in Wonderland (dus niet Nederland) presenteert als "internationale school". Ze stellen zichzelf de vraag: *"Gaat ons juridisch standpunt dat voor een school in Wonderland, alleen het rechtstelsel van Wonderland van belang is, in de praktijk werken?"*^[102] Al met al claimen ze dat burgers bij hen kunnen ontsnappen aan de 'Big Reset',^[103] en dat burgers *"vanaf dag 1 [kunnen] meewerken aan de parallele samenleving"*^[104]

De gidsen voor common law-tribunalen en sheriffs

Een opvallend extreme organisatie is actief bezig met het opzetten van 'common law'-tribunalen.^[105] Dit is een van de organisaties die het concept 'common law' gebruikt. Er zijn ook andere actoren die deze term gebruiken, maar die zijn anders dan deze organisatie. Ze zet zich af tegen 'het maritiem recht', wat nu de wet zou zijn. Ze vindt dat de samenleving 'common law' moet volgen, en dat dit 'onze geboorterechten/onze oerrechten' zijn. In november 2022 heeft deze actor de staat van Nederland en de koning opgezegd en een soeverein grondgebied uitgeroepen voor 'wij de levende vrouwen en mannen'.^[106]

'Common law' zou betekenen dat een mens zich integer opstelt, dat ieder zijn medemens niet schaadt en de waarheid spreekt. Niemand zou 'jouw' 'common law'-rechten kunnen afnemen. Wetgeving zou door een jury van burgers beoordeeld moeten worden, waarbij een burger een veto heeft op invoering van wetgeving. Mensen zouden vanuit instinct en geweten een rechtvaardig oordeel kunnen vellen. De wetten van de overheid zouden bedoeld zijn om 'ons klein en stom te laten voelen, en het gevoel te geven dat we niets kunnen veranderen'. De mensen die hierachter zitten, de kwaadaardige elite in het complot, zouden als doel hebben om geld te verdienen en de massa te controleren. De meeste mensen die voor de wet of de overheid werken op lagere niveaus zouden dit niet weten. Stilte zou gelijkstaan aan consent geven aan de overheid.^[107]

[96] RTV Oost. (17 maart 2023). 'Shovelbestuurder uit Geesteren vraakt rechtbank in snelrechtzitting na boerenprotest'. Geraadpleegd van: <https://www.rtvooost.nl/nieuws/2208602/shovelbestuurder-uit-geesteren-wraakt-rechtbank-in-snelrechtzitting-na-boerenprotest>.

[97] Wonderland. (z.d.). 'Publicaties'. 'Declaration of independence Wonderland'. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/publicaties/>; Free Spirits Community. (2021, 9 mei). Een Parallele samenleving via Vrijstaat Wonderland. Geraadpleegd van: <https://www.freespirits.community/een-parallele-samenleving-via-vrijstaat-wonderland/>; Vrijstaat Wonderland. (z.d.). 'Home – Sprookjes bestaan nog!' *Wonderland*. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online>.

[98] Vrijstaat Wonderland. (z.d.). 'Diensten'. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/diensten/>.

[99] Vrijstaat Wonderland. (z.d.). 'Inwoner of bewoner...'. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/inwoners/>.

[100] Vrijstaat Wonderland. (z.d.). 'Reisdocumenten'. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/reisdocumenten/>.

[101] Free Spirits Community. (2021, 9 mei). Een Parallele samenleving via Vrijstaat Wonderland. Geraadpleegd van: <https://www.freespirits.community/een-parallele-samenleving-via-vrijstaat-wonderland/>.

[102] Vrijstaat Wonderland. (2022, 17 september). De eerste internationale school vestigt zich in Wonderland. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/de-eerste-internationale-school-vestigt-zich-in-wonderland/>.

[103] Free Spirits Community. (2021, 9 mei). Een Parallele samenleving via Vrijstaat Wonderland. Geraadpleegd van: <https://www.freespirits.community/een-parallele-samenleving-via-vrijstaat-wonderland/>.

[104] De 'Big Reset'/'Great Reset' is een voorstel van het World Economic Forum (WEF) waarbij ze na de COVID-19-crisis de wereld in haar herstel beter willen hervormen. Complotdenkers zien dit niet als iets onschuldig, maar als een beleid dat de controle van het World Economic Forum over de wereld zal vergroten. Ook 'Agenda 2030', een beleidsambitie van de Verenigde Naties om de '17 duurzame ontwikkelingsdoelen' te behalen (zoals schoon drinkwater en onderwijs) wordt door complotdenkers gezien als een verhulling van een complot om de wereldcontrole te vergroten.

[105] Common Law Nederland. (z.d.). 'Welkom op CommonLawNederland.earth'. Geraadpleegd in maart 2023 van <https://commonlawnederland.earth>.

[106] Common Law Nederland. (2022, 17 juli). Opzegging staat en koning/Uitroepen soeverein grondgebied van Nederland van wij de levende vrouwen en mannen. *Persbericht*. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/nieuws/>.

[107] Common Law Nederland. (z.d.). 'Film op homepagina - Wat is Common Law?' Geraadpleegd maart 2023 van: <https://commonlawnederland.earth>.

Deze actor zegt in zijn Nederlandstalige gids dat er 'common law'-volkstribunalen zijn opgericht. De gids legt uit hoe iemand een 'sheriff' kan zijn. Deze sherrifs hebben de macht om *"burgerjury's en Common Law Volkstribunalen bijeen te roepen, arrestaties uit te voeren, om te winnen van de politie en andere agenten van oude regimes en het land en de rijkdom van de wereld terug te winnen voor al haar mensen."*^[108] De sheriff zou 'meedogenloos' *"onvoorwaardelijk misdadigers achtervolgen en misdaden tegen individuen en onze natie stoppen, en zal de wetten en tribunalen van de Republiek tot de dood verdedigen."*^[109]

Sheriffs zouden worden opgeleid in het gebruik van vuurwapens en fysieke zelfverdediging. Sheriffs zouden zich ook bezighouden met het *"het afzetten van mensen en voormalige agenten van het oude regime om op te treden als Republikeinse officieren, die gewapend zijn met volledige bevoegdheden zoals onderzoek doen, arrestatie en gevangenneming."*^[110] Wat maakt de macht van de sheriffs legitiem? Ze claimen dat het eenvoudig is: *"als genoeg mensen het ermee eens zijn, is het zo!"*^[111] Idealiter negeren ze bestaande regeringen en hun wetten, en overtuigen ze agenten van een dergelijk systeem om van kant te wisselen.

Door deze actor zijn ook 'burgermilities' beschreven. Deze bestaan uit drie of meer mannen of vrouwen in een lokale groep. Deze milities handhaven volgens het manifest het gewoonterecht onder het gezag van een sheriff. Ze voeren ook vonnissen en bevelen uit, nemen eigendommen in beslag van 'criminele organisaties en misdadigers veroordeeld door Common Law Tribunalen'. Ook beschermen ze kinderen tegen 'kinderverkrachters en moordenaars', voeden ze het volk op en helpen ze het volk om zichzelf te leren verdedigen. Daarnaast zouden ze ook toezicht op lokale gemeenschappen houden en een 'basisinformatienetwerk' op moeten zetten. Voor zover bekend heeft dit manifest niet tot daadwerkelijke incidenten geleid.

Deze actor zegt in een video dat geweld nooit toegestaan is en dat woorden een machtige kracht kunnen zijn.^[112] De actor heeft Telegramkanalen per provincie. In bijna alle chats komt het laatste bericht uit voorjaar 2023 en zijn er de volgende aantallen leden: Noord-Holland (98 leden), Zuid-Holland (57 leden), Zeeland (22 leden), Noord-Brabant (46 leden), Utrecht (31 leden), Flevoland (10 leden), Friesland (40 leden), Groningen (15 leden), Drenthe (17 leden), Overijssel (33 leden), Gelderland (41 leden). Alleen Limburg (24 leden) heeft niet in maart, maar in februari 2023 de laatste activiteit gehad.^[113] Inmiddels is deze organisatie uitgesplitst tussen 'common law centraal' en 'common law earth'.^[114] Hiervan is de laatste de meer radicale tak. 'Common law centraal' richt zich meer op onderwijzen en het oprichten van een eigen gemeenschap. 'Common law earth' richt zich extern op het met acties veranderen van de gehele samenleving waarbij tribunalen en arrestaties legitieme middelen zijn.

De 'Resolutie van het soevereine Nederlandse volk'

Op 20 september 2022 is de Nederlandse overheid afgezet, is de verklaring in de 'Resolutie van het soevereine Nederlandse volk' die online is gepubliceerd. Dit manifest heeft geen impact gehad op de Nederlandse samenleving, maar is illustratief voor rondgaande narratieven. Het 'vrije Nederlandse volk' zou op basis van 'het Internationaal Volkenrecht, de Conventies van Genève, ons door God gegeven recht, het Natuurrecht en het (commune) strafrecht' verklaren dat ze de macht overnemen. De Nederlandse staat zou niet door het vrije Nederlandse volk bestuurd worden, maar door ongekozen internationale organisaties. Deze zouden zich willen verrijken ten koste van het volk. Ook zou de overheid 'Agenda 2030' uitvoeren en giftige vaccins verspreiden. Het doel van de elite zou zijn om

Afbeelding 2.8. Voorbeeld aankondiging.

- [108] Common Law Nederland. (2017). 'The Common Law Sheriff Trainings Handboek'. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officiieren-Trainingshandleiding.pdf>.
- [109] Common Law Nederland. (2017). 'The Common Law Sheriff Trainings Handboek'. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officiieren-Trainingshandleiding.pdf>.
- [110] Common Law Nederland. (2017). 'The Common Law Sheriff Trainings Handboek'. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officiieren-Trainingshandleiding.pdf>.
- [111] Common Law Nederland. (2017). 'The Common Law Sheriff Trainings Handboek'. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officiieren-Trainingshandleiding.pdf>.
- [112] Common Law Nederland. (z.d.). 'Film op homepagina - Wat is Common Law?'. Geraadpleegd in maart 2023 van: <https://commonlawnederland.earth>.
- [113] CL NL.earth | Nationaal Kanaal. [@CL_NL]. (2022, 9 september). *Common Law Nederland* (Telegrambericht). Telegram. Geraadpleegd van: https://t.me/CL_NL/3.
- [114] De Vrije Omroep. [@devrijeomroep]. (2022, 19 september). Resolutie van het soevereine Nederlandse volk, p. 3. *Odysee*. Geraadpleegd van: <https://odysee.com/@devrijeomroep:6/Resolutie-van-het-soevereine-Nederlandse-volk:c>.

een wereldwijd gezag met een leider in te stellen. Plegers van misdaden tegen de menselijkheid zouden o.a. grote invloed hebben op de lokale en nationale overheid, defensie, de rechterlijke macht, veiligheidsregio's, banken, de media en onderwijsinstellingen.^[115] Het zou voor overheidsambtenaren verboden zijn om mee te werken met de plannen van de elite. Dit kan duiden op het vormen van een vijandsbeeld tegen overheidsambtenaren die wel overheidsbeleid uitvoeren. Hoewel de meeste overheidsambtenaren niet genoeg status zouden hebben om aannemelijk te horen bij de vaak exclusieve elite vol koningen, wereldleiders en supersterren, zouden ze wel gezien kunnen worden als collaborateurs of dienaren van de elite.

Het 'vrije Nederlandse volk' heeft geprobeerd vreedzaam te demonstreren, volgens de resolutie: "*Wij weten nu dat die middelen niet effectief zijn en hebben daardoor geen andere keuze en ook de plicht om van onze rechten gebruik te maken en de plegers van de misdrijven tegen de menselijkheid te arresteren, te doen berechten en hen daarbij indien nodig te doden.*"^[116] Het volk doet dit "*ongeacht hoelang dit duurt, hoeveel mensenlevens dit kost en wat de door de plegers van de misdaden tegen de menselijkheid gecontroleerde instituties en bedrijven hierover zullen beslissen en hiertegen zullen ondernemen.*"^[117]

Gezagsdragers die voor 20 september 2022 bevoegd waren om een wapen te dragen (politie, militairen, boa) zouden volgens de resolutie het vrije Nederlandse volk moeten erkennen en dit tonen door een witte band te dragen om hun rechter bovenarm.^[118] Iedereen die behoort tot het vrije Nederlandse volk zou de plicht hebben zich in te zetten voor de arrestatie en de berechting van plegers en verdachten van 'misdrijven tegen de menselijkheid'. Wapens zouden tegen iedere 'vijand van het volk' gebruikt mogen worden, en in gevechten zou gedood mogen worden. Voor zover bekend heeft dit manifest niet tot daadwerkelijke incidenten geleid.

2.4 Praktische consequenties van het soevereine wereldbeeld

Welke consequenties kan het soevereine wereldbeeld hebben? In de volgende paragraaf zijn voorbeelden opgenomen van overtuigingen die aanhangers van de soevereine beweging kunnen hebben, en welke effecten die overtuigingen kunnen hebben in het contact met de overheid of sociale partners.

Geen belasting meer betalen

Een van de rechten van de mens zou zijn dat een mens niet als slaaf of horige gehouden kan worden. Belastingafdracht wordt gezien als een vorm van horigheid. "*Je bent namelijk géén slaaf en jouw levensenergie is geen slavenburgerbank voor slavendrijvers en politieke dwingelanden.*"^[119]

- » **Mogelijke consequentie:** soevereinen denken rechtsgrond te hebben om belasting als iets illegitiem te zien. Wanneer deze zienswijze niet gehonoreerd wordt, kan dit als een grief ervaren worden.

Geld krijgen uit een geboortetrust

Soevereinen sturen brieven naar de (trust)belastingdienst en verwachten dan geld uit hun 'geboortetrust' te krijgen.

- » **Mogelijke consequentie:** Dit wordt afgewezen. De brieven komen binnen bij de Belastingdienst in Heerlen. Er volgt een reactie dat de brief voor kennisgeving wordt aangenomen, en er niets met de brief zal worden gedaan.^[120] Dit kan leiden tot frustratie.

[115] De Vrije Omroep. [@devrijeomroep]. (2022, 19 september). Resolutie van het soevereine Nederlandse volk, p. 3. *Odysee*. Geraadpleegd van: <https://odysee.com/@devrijeomroep:6/Resolutie-van-het-soevereine-Nederlandse-volk:c>.

[116] De Vrije Omroep. [@devrijeomroep]. (2022, 19 september). Resolutie van het soevereine Nederlandse volk, p. 3. *Odysee*. Geraadpleegd van: <https://odysee.com/@devrijeomroep:6/Resolutie-van-het-soevereine-Nederlandse-volk:c>.

[117] Kars, D. (2022, 10 september) Afscheiding in de Common Law groep. *Freedom For all Worldwide*. Geraadpleegd van: <https://www.freedom-for-all-worldwide.com/1/uitleg-over-de-afschieding-in-de-common-law-groep/>

[118] De Vrije Omroep. [@devrijeomroep]. (2022, 19 september). Resolutie van het soevereine Nederlandse volk, p. 5. *Odysee*. Geraadpleegd van: <https://odysee.com/@devrijeomroep:6/Resolutie-van-het-soevereine-Nederlandse-volk:c>.

[119] Geboortetrust.hetbewustepad.nl (z.d.). 'Erfrechtelijke documenten. *Welkom op de officiële zelfstudie Academy 'Geboorte van het Organisch Paradigma'*. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/erfrechtelijke-documenten/>.

[120] Rechtbank Midden-Nederland 11 februari 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:577, zaaknr. UTR 21/3695 en UTR 21/3696 en UTR 21/3697 en UTR 21/3928. Geraadpleegd van: <https://linkedata.overheid.nl/front/portal/document-viewer?ext-id=ECLI:NL:RBMNE:2022:577>.

Schulden betalen met de geboortetrust

Soevereinen geloven dat ze boetes, schulden en belastingen kunnen 'betalen/ vereffenen' met een bedrag uit hun geboortetrust, waar de overheid nu over beschikt. Dit is iemands 'aandeel' in de staat. De overheid zou dit bedrag verdiend hebben door met 'jouw rechtspersoon' te beleggen, of geld te lenen. Boetes zouden sowieso pas definitief zijn wanneer iemand akkoord gaat met de boete of niet reageert. Anders niet.

- » **Mogelijke consequentie:** Soevereinen weigeren belastingen, boetes en schulden te betalen, en komen daarmee dieper in de schulden. De overheid ontvangt daardoor veel papierwerk.

Niet meer lid worden van associaties

Een van de rechten van de mens zou zijn dat een mens niet gedwongen kan worden te behoren tot 'associaties'. Een aanbieder definieert dat als 'een groep mensen die zich heeft aaneengesloten'.^[121] Op basis van deze definitie zou een soeverein niet gedwongen kunnen worden om zich aan te sluiten bij bijvoorbeeld een land, een zorgverzekering of een WA-verzekering.

- » **Mogelijke consequentie:** soevereinen denken rechtsgrond te hebben om geen verzekering te nemen. Wanneer deze geweigerd wordt, kan dit als een grief ervaren worden.

[121] Vitali Feiten. [@vitalifeiten101]. (2012, 16 november). *Presentatie soevereine mens* (Youtubevideo). YouTube. Geraadpleegd van: <https://www.youtube.com/watch?v=wDf0kzM8JDQ&t=11s>.

Onttrekking aan overheidsorganisaties zoals jeugdzorg

Soevereinen geloven dat het mogelijk is het eigendom van de rechtspersoon van een kind van de overheid terug te nemen en daarmee jeugdzorg buiten de deur te houden. Een alternatief is een kind nooit aan te geven bij de burgerlijke stand.

- » **Mogelijke consequentie:** Soevereine ouders zijn van mening dat jeugdzorg of de onderwijsinspectie geen legitimiteit heeft. Kinderen worden niet bekendgemaakt bij de overheid.

Recht op nationaliteit

Een van de rechten van de mens zou zijn dat iedereen recht heeft op een nationaliteit.

- » **Mogelijke consequentie:** soevereinen maken hun eigen diplomatieke paspoorten, ambassades en nummerborden, en ze verwachten daarmee een uitzonderlijke status te genieten. Wanneer dit geweigerd wordt, kunnen ze dit als een grief ervaren.

Tonen ID-kaart niet afdwingbaar

Soevereinen verwachten dat ambtenaren 'vrijblijvend' vragen om een ID, omdat ze het niet kunnen afdwingen. Identifieren is een kwalificatie van iemand als eigendom van de staat, dus 'slaaf'. Eigendom mag door de staat worden meegenomen, dus het kan nadelig zijn om een ID te tonen volgens soevereinen.

- » **Mogelijke consequentie:** soevereinen zullen het als onredelijk of onderdrukking ervaren wanneer wel identificatie afgedwongen wordt. Vrijwillig identificeren wordt ervaren als 'onderwerping om slaaf te zijn', en zal geweigerd worden door soevereinen.

Ambtenaren moeten zich aan 'mijn' wet houden

Soevereinen geloven dat ambtenaren, zoals de politie, verplicht zijn zich te houden aan hun interpretatie van 'de wet' en dat ze met het uitvoeren van overheidsbeleid iets illegaals doen. Dan dragen ze bij aan een criminele organisatie.

- » **Mogelijke consequentie:** ambtenaren, advocaten en rechters worden uitgedaagd anders te handelen dan ze nu doen, met zware juridische taal. Als een ambtenaar dan toch doorgaat met handelen, wordt deze 'eedbreker' als illegitiem bezig gezien. Dit kan vervelende interacties opleveren.

De 'normale' rechtspraak is niet legitiem

Soevereinen weigeren onder 'maritiem' recht veroordeeld te worden, namelijk gericht op hun rechtspersoonlijkheid.

- » **Mogelijke consequentie:** rechtszaken worden complex omdat soevereinen vragen om op een andere manier berecht te worden. Ze weigeren zich te identificeren. Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft eind 2021 de uitspraak gedaan dat het identificeren als 'vrij en soeverein mens van vlees en bloed' het niet onmogelijk maakt voor de Nederlandse staat om sancties op te leggen. Het hof heeft het beroep van de betrokkene in deze zaak ongegrond verklaard.^[122]

[122] Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
29 oktober 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:10153.
Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3oIDnFm>.

In extreme gevallen: burgerarrestaties en tribunalen

Soevereinen zijn ervan overtuigd dat ze in hun recht staan om medeburgers te arresteren, desnoods met geweld. Ook zouden ze in tribunalen medeburgers mogen veroordelen en vonnissen uitvoeren. Geweld en woede zal zich waarschijnlijk vooral richten tegen pionnen van het regime; overheidsambtenaren.

- » **Mogelijke consequentie:** soevereine burgers gaan geweld en dwang gebruiken.

2.5 Afsluiting

In deze publicatie staat de soevereine beweging centraal. We hebben kunnen lezen dat dit een beweging is die zich mengt in discussies over de macht van de staat. De huidige vorm van de beweging vormde zich in de Verenigde Staten in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw, sloeg over naar andere groeperingen en uiteindelijk ook naar Europa en Nederland. Ook hier is de beweging al meer dan een decennium aanwezig, hoewel in mindere mate. De soevereine beweging zet de relatie tussen de burger en de staat op scherp. De ideeën zijn een ware uitdaging voor de huidige democratische rechtsorde in Nederland. De ideologie gaat namelijk uit van een afkeer van de huidige democratische rechtsorde. Aanhangers van deze beweging staan vijandig tegenover de status quo en vormen een parallelle samenleving. De aanhangers bestaan deels uit ideologisch gedreven individuen en voor een ander deel uit de meest kwetsbare burgers (bijvoorbeeld met financiële problemen). Hoewel de beweging vaak niet direct geweld legitimeert, kan ze wel impact hebben op het functioneren van overheidsinstanties zoals gemeenten. In uiterste gevallen kan het ontkennen van de legitimiteit van de Nederlandse instanties, mogelijk leiden tot de overtuiging dat het legitiem is om zelf recht te spreken in tribunalen. In extreme gevallen kunnen burgers ervan overtuigd zijn dat ze bevoegd zijn om zelf arrestaties uit te voeren. In de meeste gevallen zijn deze extreemste vormen echter niet aanwezig.

De soevereine beweging kan verwarrend zijn voor professionals, zeker bij een eerste confrontatie. Mensen die soevereine ideeën aanhangen kunnen volledig overtuigd zijn van hun gelijk en de juistheid van hun wantrouwen in de staat. Zeker wanneer er uiteindelijk juridische consequenties volgen (bijvoorbeeld omdat iemand geen belasting betaalt), kan dit een grote klap zijn voor burgers. Het is aannemelijk dat dit voorspelbare confrontatiemoment een grote negatieve impact op het leven van deze burgers kan hebben. Deels zijn dit ideologisch gedreven individuen, maar deels ook de meest kwetsbare burgers.

3.

Tot slot

3. Tot slot

Onze samenleving biedt veel mogelijkheden voor mensen om hun leven op hun eigen unieke manier te leven. Meestal is dit geen probleem, en een uiting van de pluriforme samenleving. In enkele gevallen kan het echter wij-zij-denken tussen burgers stimuleren of de democratische rechtsorde ondermijnen.

Ideologie wordt gevoed door angst en hoop en ook drijft dit mensen om bang te zijn en hoop te hebben. Als het lukt om vertrouwen te winnen en hoop te bieden, kan dit medeburgers binnen de boot houden. Daarvoor is het nodig dat hun wereldbeeld begrepen wordt. Met deze publicatie wil NTA bijdragen aan de signaleringscompetentie en het bewustzijn over deze beweging. De hoop en ambitie is dat er op tijd kan worden gesignaleerd en geïntervenieerd om verdere vijandigheid en teleurstelling tussen burgers en de democratische rechtsstaat te voorkomen.

Met deze publicatie wil NTA bijdragen aan het begrijpen van de fenomenen 'parallisme' en 'de soevereine beweging'. Het begrijpen van de wereldbeelden van mensen kan bijdragen aan het tijdig signaleren van een hulpvraag, en hulp bieden op een manier die aansluit bij de mens. Tijdig signaleren en interveniëren heeft de grootste kans om het vertrouwen tussen samenleving, overheid en burger weer op te bouwen.

Vragen, advies of operationeel handelingsperspectief?
Neem contact op via info@ntadvies.nl.

Literatuurlijst

Literatuurlijst

- Accountancy Vanmorgen.** (2022, 23 februari). 'Trustbelastingdienst' hoeft geen miljoenen uit te keren in verband met erfenis. Geraadpleegd van: <https://www.accountancyvanmorgen.nl/2022/02/23/trustbelastingdienst-hoeft-geen-miljoenen-uit-te-keren-in-verband-met-erfenis/>.
- AIVD.** (2004). Van dawa tot jihad. De diverse dreigingen van de radicale islam tegen de democratische rechtsorde, p. 18. Geraadpleegd van: <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2004/12/23/van-dawa-tot-jihad>.
- Berger, J.M.** (2016, juni). Without Prejudice: What Sovereign Citizens Believe. George Washington Program on Extremism. Washington D.C.: George Washington University. Geraadpleegd van: <https://extremism.gwu.edu/sites/g/files/zaxdzs5746/files/downloads/JMB%20Sovereign%20Citizens.pdf>.
- Blok, L. de, & Brummel, L.** (2022, mei). Gefundeerd politiek vertrouwen? Onderzoek naar de relatie tussen overheidsprestaties en het vertrouwen in politieke instituties. Utrecht: Departement Bestuurs- en Organisatiewetenschap Universiteit Utrecht (USBO). Geraadpleegd van: <https://www.uu.nl/media/90954>.
- Bos, K. van den** (2019). Waarom mensen radicaliseren: Hoe waargenomen onrechtvaardigheid radicalisering, extremisme en terrorisme aanwakkert. Amsterdam: Prometheus.
- Bos, K. van den, Schiffelers, M., Bal, M., Grootelaar, H., Bertram, I., Jansma, A.** (2019). Seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van Jehova's getuigen. Universiteit Utrecht. Opdrachtgever: Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Çankaya, S.** (2014, 29 januari). Waar is de parallele samenleving? *Sargasso*. Geraadpleegd van: <https://sargasso.nl/waar-de-parallele-samenleving/>.
- Dam, R. van, Eshuis, J., Aarts, N., & During, R.** (2005). Closed communities: een verkennend onderzoek naar geslotenheid van gemeenschappen in Nederland. Wageningen: Wageningen UR, p. 28. Geraadpleegd van: <https://edepot.wur.nl/45186>.
- De Nieuwe Media.** (2022, 20 juli). Over de SHAEF-wet. Geraadpleegd van: <https://www.de-nieuwe-media.nl//shaef-wet/>.
- De Telegraaf.** (2022, 22 april). Complotdenkers eisen ieder 1,5 miljoen euro van staat. Geraadpleegd van: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/329368304/complotdenkers-eisen-ieder-1-5-miljoen-euro-van-staat>.
- FBI.** (2010, 13 april). Domestic Terrorism. The Sovereign Citizen Movement. Geraadpleegd van: https://archives.fbi.gov/archives/news/stories/2010/april/sovereigncitizens_041310/domestic-terrorism-the-sovereign-citizen-movement.
- FBI.** (z.d.). Sovereign Citizens: An Introduction for Law Enforcement. Geraadpleegd van: <https://info.publicintelligence.net/FBI-SovereignCitizens.pdf>.
- Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden** 29 oktober 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:10153. Geraadpleegd van: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2021:10153>.
- Gijlswijk, A. van.** (2014, 5 december). Ontevreden Nederlanders kunnen zich gewoon laten uitschrijven bij de Nederlandse staat. *Vice*. Geraadpleegd van: <https://www.vice.com/nl/article/vd98a9/ontevreden-nederlanders-kunnen-zich-gewoon-laten-uitschrijven-bij-de-nederlandse-staat-143>.
- Grol, P., & Weggemans, D.** (2022). Antidemocratische bewegingen in de Nederlandse democratie. *Tijdschrift voor Religie, Recht en Beleid* (TVRRB), 2022-3, p. 6-20.
- Hoge Raad van de levende Mensenkinderen.** (z.d.). Historie Cestui Qui Vie. Geraadpleegd van: <https://www.hogeraadvandelevendemensenkinderen.nl/cestui-qui-vie/>.
- Janis, I.L.** (1972). Victims of Groupthink: A psychological study of foreign-policy decisions and fiascoes. Oxford, England: Houghton Mifflin. [geciteerd in: Bos, K. van den, Schiffelers, M., Bal, M., Grootelaar, H., Bertram, I., Jansma, A. (2019) Seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van Jehova's getuigen. Universiteit Utrecht. Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid].
- Kamerstukken II** 2015/16, 29614, nr. 39. Kamerbrief minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2016). Concretisering aanpak salafisme met bijlage 'Normatief kader problematisch gedrag'. Geraadpleegd van: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29614-39.html>.
- Kars, D.** (2022, 10 september). Afscheiding in de Common Law groep. *Freedom For all Worldwide*. Geraadpleegd van: <https://www.freedom-for-all-worldwide.com/1/uitleg-over-de-afscheiding-in-de-common-law-groep/>.

Lambrecht, I. (z.d.). Wat wel blijven betalen. *De Levende Gemeenschap*. Geraadpleegd van: <https://levende-gemeenschap.eu/home/wat-wel-blijven-betalen/>.

Loeser, C.E. (2015, 5 januari). From Paper Terrorists to Cop Killers: The Sovereign Citizen Threat. *North Carolina Law Review*, vol. 93, nr. 4, p. 1106-1139 Geraadpleegd van: <https://scholarship.law.unc.edu/nclr/vol93/iss4/4>.

Lusink, M. (2012). KENNISGEVING - VERKLARING VAN BEGRIP EN INTENTIE. *Robertboerman.nl*. Geraadpleegd van: https://www.robertboerman.nl/wonderland/maarten/documents/Kennisgevingen_Beatrice/Kennisgeving%201%20-%20VBI.pdf.

Matza, M. (2020, 5 augustus). What is the 'sovereign citizen' movement? *BBC News*. Geraadpleegd van: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-53654318>.

Nationaal Archief. (z.d.). Plakkaat van Verlatinge. (1581). Geraadpleegd van: <https://www.nationaalarchief.nl/beleven/onderwijs/bronnenbox/plakkaat-van-verlatinge-1581#collapse-3603>.

Netolitzky D. (2018). Organized Pseudolegal Commercial Arguments as Magic and Ceremony. *Alberta Law Review*, 55(4). Geciteerd in: Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

Noorloos, M. van. (2022). Een nieuw licht op het verbieden van 'radicale' organisaties en de democratische paradox. *Nederlands Tijdschrift voor Strafrecht*, 2022(3), p. 153-166.

Pytyck, J., & Chaimowitz, G. (2013). The Sovereign Citizen Movement and Fitness to Stand Trial. *International Journal of Forensic Mental Health*, 12(2), 149-153. <https://doi.org/10.1080/14999013.2013.796329>.
Rechtbank Midden-Nederland 11 februari 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:577, zaak nrs. UTR 21/3695 en UTR 21/3696 en UTR 21/3697 en UTR 21/3928. Geraadpleegd van: <https://linkeddata.overheid.nl/front/portal/document-viewer?ext-id=ECLI:NL:RBMNE:2022:577>.

Roedelof, M. (2022, 11 juli). Is Nederland een bedrijf (corporatie)? *Het bewuste pad*. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/geboorte-aangifte/is-nederland-een-bedrijf-corporatie/>.

RTV Oost. (17 maart 2023). 'Shovelbestuurder uit Geesteren wraakt rechtbank in snelrechtzitting na boerenprotest'. Geraadpleegd van: <https://www.rtvooost.nl/nieuws/2208602/shovelbestuurder-uit-geesteren-wraakt-rechtbank-in-snelrechtzitting-na-boerenprotest>.

Sarteschi, C.M. (2020, 24 september). Sovereign citizens: A narrative review with implications of violence towards law enforcement. *National Library of Medicine*, vol. 60. Geraadpleegd van: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101509>.

Schoers, V. (2022, 22 juli). Nederlands grondgebied onder de SHAEF wetten. *Zorg Dat Je Niet Slaapt*. Geraadpleegd van: <https://www.zorgdatjeniet slaapt.nl/index.php/2022/07/20/nederlands-grondgebied-onder-de-shaef-wetten/>.

Southern Poverty Law Center. (z.d.). Sovereign Citizens Movement. Geraadpleegd van: <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/ideology/sovereign-citizens-movement>.

Universiteit Utrecht. (2022, 31 augustus). Betrouwbaarheid doorslaggevend voor vertrouwen in overheid. *Universiteit Utrecht*; Blok, L. de, & Brummel, L. (2022, mei). Gefundeerd politiek vertrouwen? Onderzoek naar de relatie tussen overheidsprestaties en het vertrouwen in politieke instituties. Utrecht: Departement Bestuurs- en Organisationswetenschap Universiteit Utrecht (USBO). Geraadpleegd van: <https://www.uu.nl/media/90954>.

Wappieprater. (2021, 15 november). S.H.A.E.F. WEF/WHO Regime Rutte SS en het SHEAF Opperbevel. *Wappiepraat*. Geraadpleegd van: <https://wappiepraat.com/2021/11/15/s-h-a-e-f/>.

Zeeland, E. van. (2021, 16 maart). Hoe je jouw Geboorte Trust kunt aanvaarden. *Miss Natural*. Geraadpleegd van: <https://missnatural.nl/hoe-je-jouw-geboorte-trust-kunt-aanvaarden/>.

Websites

BOSS/MAKER. (z.d.). Be your own BOSS. Geraadpleegd van: <https://web.archive.org/web/20230122221646/https://bossmaker.com/>.

BOSS/MAKER. (z.d.). Identiteitsbewijs voor de levende mens. Geraadpleegd van: <https://web.archive.org/web/20221223191724/https://bossmaker.com/shop/identiteitsbewijs/>.

Burgerfront.nl. (z.d.). Juridische TOOLKIT voor ONDERNEMERS. Geraadpleegd van: <https://www.veilig.nu/product/juridische-toolkit-voor-ondernemers/>.

Burgerfront.nl. (z.d.). Kaart: 'Mijn Rijbewijs'. Geraadpleegd van: <https://www.veilig.nu/product/kaart-mijn-rijbewijs/>.

- [Burgerrechtsherstel](https://burgerrechtsherstel.com/de-live-life-claim/). (2021, 27 augustus). De Live-Life-Claim. Geraadpleegd van: <https://burgerrechtsherstel.com/de-live-life-claim/>. [site niet meer beschikbaar].
- [Common Law Nederland.earth](https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officieren-Trainingshandleiding.pdf). (2017). The Common Law Sheriff Trainings Handboek. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officieren-Trainingshandleiding.pdf>.
- [Common Law Nederland](https://commonlawnederland.earth). (z.d.). Film op homepagina – Wat is Common Law? Geraadpleegd maart 2023 van <https://commonlawnederland.earth>.
- [Common Law Nederland](https://commonlawnederland.earth/nieuws/). (2022, 17 juli). Persbericht: Opzegging staat en koning/Uitroepen soeverein grondgebied van Nederland van wij de levende vrouwen en mannen. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/nieuws/>.
- [Common Law Nederland](https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officieren-Trainingshandleiding.pdf). (2017). The Common Law Sheriff Trainings Handboek. Geraadpleegd van: <https://commonlawnederland.earth/wp-content/uploads/2022/09/CL-Vredes-Officieren-Trainingshandleiding.pdf>.
- [Common Law Nederland](https://commonlawnederland.earth). (z.d.). Welkom op CommonlawNederland.earth. Geraadpleegd maart 2023 van: <https://commonlawnederland.earth>.
- [De Levende Gemeenschap](https://levende-gemeenschap.eu/product/dpp-privaat-identificatiedocument-en-reis-pas-diplomatiek/). (z.d.). DPP privaat identificatiedocument en reis pas (diplomatiek). Geraadpleegd van: <https://levende-gemeenschap.eu/product/dpp-privaat-identificatiedocument-en-reis-pas-diplomatiek/>. Encyclopaedia Britannica. (z.d.). 'Sovereignty'. Geraadpleegd van: <https://www.britannica.com/topic/sovereignty>.
- [De Levende Gemeenschap](https://levende-gemeenschap.eu/documenten/zekerheidsstellingsovereenkomst-zso/). (z.d.). Zekerheidsstellingsovereenkomst (ZSO). Geraadpleegd van: <https://levende-gemeenschap.eu/documenten/zekerheidsstellingsovereenkomst-zso/>.
- [Free Spirits Community](https://www.freespirits.community/een-parallele-samenleving-via-vrijstaat-wonderland/). (2021, 9 mei). Een Parallele samenleving via Vrijstaat Wonderland. Geraadpleegd van: <https://www.freespirits.community/een-parallele-samenleving-via-vrijstaat-wonderland/>.
- [Geboortetrust.hetbewustepad.nl](https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/category/deurwaarder/). (z.d.). Deurwaarder. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/category/deurwaarder/>.
- [Geboortetrust.hetbewustepad.nl](https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/erfrechtelijke-documenten/). (z.d.). Erfrechtelijke documenten. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/erfrechtelijke-documenten/>.
- [Geboortetrust.hetbewustepad.nl](https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/geboorte-trust/). (z.d.). Geboorte Trust. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/geboorte-trust/>.
- [Geboortetrust.hetbewustepad.nl](https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/principes-vs-wetten/). (z.d.). Principes vs Wetten. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/principes-vs-wetten/>.
- [Geboortetrust.hetbewustepad.nl](https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/category/schikkingsdocument/). (z.d.). Schikkingsdocument. Geraadpleegd van: <https://geboortetrust.hetbewustepad.nl/category/schikkingsdocument/>.
- [Hoge Raad van de levende Mensenkinderen](https://www.hogeraadvandelevendemensenkinderen.nl/documenten/#Nederland). (z.d.). Documenten. Geraadpleegd van: <https://www.hogeraadvandelevendemensenkinderen.nl/documenten/#Nederland>.
- [Hoge Raad van de levende Mensenkinderen](https://www.hogeraadvandelevendemensenkinderen.nl/producten/). (z.d.). Producten. Geraadpleegd van: <https://www.hogeraadvandelevendemensenkinderen.nl/producten/>.
- [Qvic](https://www.burgelijkgongehoorzaam.wordpress.com/2019/11/11/een-levend-geboren-soeverein-mens-van-vlees-en-bloed-kan-en-mag-geen-aangifte-doen-van-strafbare-feiten/comment-page-1/). (2021, 11 mei). Reactie op: 'Een levend geboren soeverein mens van vlees, en bloed kan, en mag GEEN aangifte doen van strafbare feiten!' Burgelijkgongehoorzaam. Geraadpleegd van: <https://www.burgelijkgongehoorzaam.wordpress.com/2019/11/11/een-levend-geboren-soeverein-mens-van-vlees-en-bloed-kan-en-mag-geen-aangifte-doen-van-strafbare-feiten/comment-page-1/>.
- [Robertboerman.nl](https://www.robertboerman.nl/vision/publicing/mens.php). (z.d.). De soevereine mens. Geraadpleegd van: <https://www.robertboerman.nl/vision/publicing/mens.php>.
- [Robertboerman.nl](https://www.robertboerman.nl/wonderland/maarten/documents/Standaard_Documenten/Nederlandse%20Vrijemens%20Samenleving%20v1%202.pdf). (z.d.). Nederlandse Vrije-Mens Samenleving. Geraadpleegd van: https://www.robertboerman.nl/wonderland/maarten/documents/Standaard_Documenten/Nederlandse%20Vrijemens%20Samenleving%20v1%202.pdf.
- [Volkwordwaker.nl](https://web.archive.org/web/20220116100552/https://www.volkwordwaker.nl/nesara-gesara/). (z.d.). NESARA / GESARA. Geraadpleegd van: <https://web.archive.org/web/20220116100552/https://www.volkwordwaker.nl/nesara-gesara/>.
- [Vrij Mens in Wording](https://www.vrijmenseninwording.nl/application/files/3815/9638/5231/Cursusboek_Achtergrondkennis-Vrije_Mens_in_Wording_Def_LR.pdf). (2016). Cursusboek 'Achtergrondkennis'. Onderdeel van de online cursus 'Vrij Mens in Wording'. Geraadpleegd van: https://www.vrijmenseninwording.nl/application/files/3815/9638/5231/Cursusboek_Achtergrondkennis-Vrije_Mens_in_Wording_Def_LR.pdf.
- [Vrijstaat Wonderland](https://vrijstaat-wonderland.online/de-eerste-internationale-school-vestigt-zich-in-wonderland/). (2022, 17 september). De eerste internationale school vestigt zich in Wonderland. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/de-eerste-internationale-school-vestigt-zich-in-wonderland/>

[Vrijstaat Wonderland](https://vrijstaat-wonderland.online/publicaties/). (z.d.). 'Publicaties' 'Declaration of independence Wonderland' Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/publicaties/>.

[Vrijstaat Wonderland](https://vrijstaat-wonderland.online). (z.d.). Home – Sprookjes bestaan nog! Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online>.

[Vrijstaat Wonderland](https://vrijstaat-wonderland.online/diensten/). (z.d.). Diensten. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/diensten/>.

[Vrijstaat Wonderland](https://vrijstaat-wonderland.online/inwoners/). (z.d.). Inwoner of bewoner..... Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/inwoners/>.

[Vrijstaat Wonderland](https://vrijstaat-wonderland.online/reisdocumenten/). (z.d.). Reisdocumenten. Geraadpleegd van: <https://vrijstaat-wonderland.online/reisdocumenten/>.

[WellStandingMen](https://www.wellstandingmen.com/workshopform/). (z.d.). [EEN OF TWEEDAAGSE WORKSHOP: VRIJE MENS]. Geraadpleegd van: <https://www.wellstandingmen.com/workshopform/>.

[WellStandingMen](https://www.wellstandingmen.com/product/diplomatiek-paspoort/). (z.d.). Diplomatiek Paspoort. Geraadpleegd van: <https://www.wellstandingmen.com/product/diplomatiek-paspoort/>.

[WordMens.Nu](https://wordmens.nu/product/prive-consult-11-via-zoom-20minuten/). (z.d.). 'Prive Consult 1:1 via ZOOM: 20minuten' Geraadpleegd van: <https://wordmens.nu/product/prive-consult-11-via-zoom-20minuten/>.

[WordMens.Nu](https://wordmens.nu/opzegging-machtiging-besturen/). (z.d.). Opzeggen machtiging besturen. Geraadpleegd van: <https://wordmens.nu/opzegging-machtiging-besturen/>.

[WordMens.Nu](https://wordmens.nu/product/word-mens-starterspakket-live-life-claim-zekerheidsstelling-overeenkomst-uitleg/). (z.d.). 'Word Mens' starterspakket: Live life claim & Zekerheidsstellingovereenkomst + UITLEG!. Geraadpleegd van: <https://wordmens.nu/product/word-mens-starterspakket-live-life-claim-zekerheidsstelling-overeenkomst-uitleg/>.

Social media

[CL_NL.earth | Nationaal Kanaal](https://t.me/CL_NL/3). [@CL_NL]. (2022, 9 september). Common Law Nederland (Telegrambericht). Telegram. Geraadpleegd van: https://t.me/CL_NL/3.

[De Vrije Omroep](https://odysee.com/@devrijeroep:6/Resolutie-van-het-souvereine-Nederlandse-volk:c). [@devrijeroep]. (2022, 19 september). Resolutie van het soevereine Nederlandse volk, p. 3. Odysee. Geraadpleegd van: <https://odysee.com/@devrijeroep:6/Resolutie-van-het-souvereine-Nederlandse-volk:c>.

'Just Me' [@EnterANewWorld] via: Boeren in Opstand (SOVV). (2022, 18 juni). OVER DE STAAT DER NEDERLANDEN. (Telegrambericht). Telegram. Geraadpleegd van: <https://t.me/boereninopstand/30817>.

[Kwek, P.](https://youtu.be/2K8oHas1ftI) [@peterkwek872]. (2022, 7 februari). Opzeggen machtiging bestuur: hoe reageren op de brief van de kiesraad? (YouTubevideo). YouTube. Geraadpleegd van: <https://youtu.be/2K8oHas1ftI>.

[Spaninks, T.](https://t.me/dewaarheidop1/14257) (2023, 5 januari) via: @dewaarheidop1. Sinds de wapenstilstand in Wageningen is getekend valt Nederland onder de z.g. Shaef Wet (forwarded Telegrambericht). Telegram. Geraadpleegd van: <https://t.me/dewaarheidop1/14257>

[Vitali Feiten](https://www.youtube.com/watch?v=wDf0kzM8JDQ&t=11s). [@vitalifeiten101]. (2012, 16 november). Presentatie soevereine mens (Youtubevideo). YouTube. Geraadpleegd van: <https://www.youtube.com/watch?v=wDf0kzM8JDQ&t=11s>.

Bijlagen

Bijlage 1. Over Nuance door Training en Advies

Nuance door Training & Advies (NTA) is een onderzoeks- en adviesbureau in het sociale veiligheidsdomein. Ons advies en onderzoek richten zich op de veiligheidsthema's 'gewelddadig extremisme' en 'radicalisering' en op sociale vraagstukken die samenhangen met polarisatie.

NTA levert een belangrijke bijdrage aan de (persoonsgerichte) aanpak van radicalisering en gewelddadig extremisme. We staan onder andere gemeenten bij in de duiding van radicaliseringsproblematiek en ondersteunen professionals uit het veiligheidswerkveld met advies en opleiding. Onze adviseurs en onderzoekers werken onder meer als deskundigen in strafrechtzaken en we worden regelmatig gevraagd door internationale organisaties, zoals de Verenigde Naties, om onze kennis en kunde te delen met andere landen.

NTA beschouwt het als taak om tijdig de gevaren van extremisme, radicalisering en polarisatie te signaleren en hierover te communiceren. Dit doen we onder meer vanuit fundamenteel onderzoek en door continu de praktijk te monitoren. Onze onderzoeksmethoden komen voort uit de antropologie. Dit betekent dat we het perspectief van de ander willen begrijpen en dit perspectief diepgaand inzichtelijk willen maken. Dat doen we door primaire bronnen te gebruiken en via contextueel, langdurig en diepgaand veldonderzoek. Onze methode stelt ons in staat om professionals te equiperen om geïnformeerd beleid te ontwikkelen en uit te voeren.

Bijlage 2. Woordenboek/signaleringsgids

Binnen de soevereine beweging wordt een diversiteit aan termen gebruikt voor vergelijkbare concepten. Dit overzicht poogt een zekere mate van inzicht te bieden tijdens het lezen van teksten met onbekende woorden.

Woordenboek

BSN	Wordt begrepen als 'burgerslavennummer'. ^[123]
CQV-status (Cestui Que Vie, he who lives) / DAS-status (Dead at Sea)	De status over wie er de eigenaar is van een rechtspersoonlijkheid.
De Staat der Nederlanden	Is een bedrijf, een trust, een 'fictie'.
Fictie	'juridische fictie' (soms tegenover 'werkelijkheid')
Geboorteakte	'Het bonnetje dat iemand krijgt als deze diens kind aangeeft bij de overheid.'
Geboortetrust	Een geldbedrag gekoppeld aan de rechtspersoonlijkheid, waarmee gehandeld kan worden. Deze kan iemand zelf ook terug claimen. De (niet bestaande) Trustbelastingdienst beheert deze.
GESARA/NESARA (Global/National Economic Security and Recovery Act)	Wetgeving die het economisch systeem compleet zal veranderen.
Gevolmachtigde/trustee/commerciële en/of institutionele Thrusted Third Party (TTP)/Derde partij	Degene die een rechtspersoonlijkheid/trust beheert; vaak de overheid.
LLC (live life claim)	De claim waarin iemand aangeeft te leven waardoor de overheid de claim op jouw rechtspersoon/trust verliest.
Mens/Enige Erfgenaam/ Mens van vlees en bloed/Living man	De versie van jou buiten het juridische om. 'De echte jij'
Promissory Note (PN)	Het schrift waarop de soeverein aangeeft dat hij/zij best aan financiële verplichtingen wil voldoen, maar dat deze betaald kunnen worden uit bijvoorbeeld de geboortetrust, en niet van de mens gevraagd moeten worden.
Rechtspersoonlijkheid/(natuurlijke) persoon/burger	De verhandelbare versie die de overheid gemaakt heeft van jou, die gebonden is aan plichten en de overheid kan gebruiken om te verhandelen en belastingen te claimen. 'Burger' kan geïnterpreteerd worden als beledigend. 'Persona' betekent 'masker' in het Latijn, wat erop zou duiden dat het nep is.
Schikkingsdocument	Het document waarin iemand als mens geld van de overheid zegt te claimen. Uitstaande schulden, of een boete van de overheid kan men vereffenen met bijvoorbeeld diens geboortetrust.
SHAEF (Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force)	Het bestuur van de geallieerden na de Tweede Wereldoorlog. SHAEF zou ons land (moeten) besturen.
Testamentaire Erfrechtelijke Algemene Volmacht (AV)	Datgene wat bepaalt wie er macht heeft over een geboortetrust.
Verklaring van begrip en intentie/ Wilsverklaring/Opzeggen van machtiging besturen	Brieven die mensen naar de overheid sturen waarin mensen aangeven dat ze niet meer onder de autoriteit van de overheid willen staan.
Betekenis van specifieke schrijfwijzen	
Schrijfwijze namen in hoofdletters	Dit richt zich tot jou als rechtspersoon. Bijv. JAN DE VRIES
Schrijfwijze namen in kleine letters	Dit richt zich tot jou als mens van vlees en bloed. Bijv. 'jan. de vries' of 'jan vdf (van de familie) de vries' of 'jan: de vries.'
Tekst geschreven in rode inkt	Wijst op het bloed en verwijst naar 'de wetten van het land.'
Tekst geschreven in blauwe inkt	Wijst op het water en verwijst naar de maritieme jurisdictie.
Duimafdruk	Een duimafdruk zou ook als ondertekening gebruikt kunnen worden. ^[124]

[123] Vitali Feiten. [@vitalifeiten101]. (2012, 16 november). *Presentatie soevereine mens* (Youtubevideo). YouTube. Geraadpleegd van: <https://www.youtube.com/watch?v=wDf0kzM8JDQ&t=11s>.

[124] Southern Poverty Law Center. (z.d.). *Sovereign Citizens Movement*. Geraadpleegd van: <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/ideology/sovereign-citizens-movement>.

Bijlage 3. Voorbeeldcorrespondentie van de soevereine beweging

1. Gesprek uit het cursusboek 'Achtergrondkennis', onderdeel van de onlinecursus 'Vrij Mens in Wording'^[125]

[125] Vrij Mens in Wording. (2016). 'Cursusboek 'Achtergrondkennis''. Onderdeel van de online cursus 'Vrij Mens in Wording'. Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3KPPf0L>.

Soeverein: "In dat geval ziet het er anders uit, meneer agent. U speelt dat u naar een wet handelt, bedreigt mij en dwingt mij tot een zaak met u, en wel tegen mijn wil. Nu ben ik blij dat u mij dwingt om mee te werken. Hier is mijn rijbewijs en hier zijn de autopapieren. Wilt u mij uw visitekaartje geven? En hier geef ik u mijn officieel geregistreerde bekendmaking van mijn bedrijfsvoorwaarden en het copyright, inclusief het billijke bedrag voor het ongeautoriseerde gebruik van mijn bezittingen, mijn naam dus. Ik heb de legale titel op mijn naam en het overeengekomen contract luidt: "het ongeoorloofde gebruik van mijn naam zal resulteren in een schadevergoeding van € 100.000 aan zilveren munten. Ik ben gaarne bereid samen met u naar het contract te kijken, dat u nu vrijwillig aangegaan bent!"

Agent: "Waar hebt u het over, verdomme?"

Soeverein: "Ik wens geen transactie met u aan te gaan, mijnheer agent. Ik ben verplicht u mede te delen dat men schadevergoeding betaalt bij onbevoegd gebruik van mijn bezit. Wanneer u met mij een transactie wilt aangaan en daarmee de kosten voor het onrechtmatige gebruik van mijn bezit accepteert, dan stuur ik u een rekening, die binnen 10 dagen betaald moet worden. Uw onderpand voor de betaling gaat dan over in mijn bezit, indien u de rekening niet binnen 10 dagen betaalt. Daarvoor krijg ik dan nu graag uw privéadres."

Agent: "Van zo'n onzin heb ik nog nooit gehoord, maakt u een grapje?"

Soeverein: "Nee meneer de politiemann, ik wens geen grapjes te maken, het is zelfs tamelijk ernstig. Het contract wat u net in de hand houdt is een officieel geregistreerd document. Wat u daar leest is geenszins een grap, maar een contract dat U met mij aangaat! Ik zelf zal geen contract met U aangaan! U heeft mij bedreigd! Als u mij dwingt mee te werken, dan doe ik dat, maar u gaat dan aansprakelijk voor een bedrag van € 100.000,- in zilveren munten wegens het onbevoegde gebruik van mijn bezit. Zo staat het in het contract! Ziet u wel?"

Agent: "Ik heb er genoeg van. Een fijne dag nog."

2. Een fictieel voorbeeld van hoe een envelop er uit kan zien

3. Een brief

Eternal power - CQV LLC

Aan "BV Nederland",

Ik als geregistreerde Enige Erfgenaam van mijn individuele geboorte trust, heb een verzoek verzonden naar de Trustbelastingdienst ten behoeve van mijn claim. Derhalve moet de Trustbelastingdienst hun maritieme dwangpraktijken staken. Hiermee worden slavernijpraktijken, directe dwang, afpersing en bedreigingspraktijken, illegaal onder het Universele rechten van de mens, gestaakt. U heeft geen jurisdictie over mij, tenzij u een contract kan laten zien **met natte inkt** waar ik u zeggenschap over mij gegeven heb.

Hierbij verklaar ik, mijn enige Erfgenaam, dat de "boete" wordt afgetrokken van mijn Geboortetrust via een Promissary Note (PM). De Enige Erfgenaam is geen lijfeigene (persoon, fictie) en kan derhalve niet gedwongen worden in dienst te zijn van de Staat der Nederlanden noch van het private bedrijf de Belastingdienst. "Eenieder heeft, waar hij zich ook bevindt, het recht als persoon erkend te worden voor de wet" (UVRM art 6). Enkel ik, Mens van Vlees en Bloed, mag mijn persoon besturen. Volgens UVRM-artikel 4 is het strafbaar gedrag: "Niemand zal in slavernij of horigheid gehouden worden. Slavernij en slavenhandel in iedere vorm zijn verboden." (UVRM-artikel 4).

Met respect voor degenen binnen danwel buiten zijne(n) danwel hare(n) functie(s) maar weet dat ge voor gepoogde daden verantwoordelijkheid draagt, wezenlijk, persoonlijk danwel hoofdelijk verantwoordelijk danwel aansprakelijk gesteld danwel gehouden kunt gaan worden.

Niels vdf Avies

All rights retained and no rights waived. Ad infinitum.

Bijlage 4. Voorbeelddocumenten

Voorbeelden van paspoorten en ambassadebordjes.

Bijlage 5. Voorbeelden van producten van organisaties binnen de soevereine beweging

Organisatie/actor	Dienst/goed	Prijs in euro
De Hoge Raad van de levende Mensenkinderen	Verschillende documenten (o.a. Document om Trust te claimen, Promissory Note, Schikkingsdocument) ^[126]	Gratis
	Hulp bij het invullen ^[127]	19,95
	Diplomatiek paspoort ^[128]	19,95
BOSS/MAKER	Diplomatiek paspoort	158,00
	ID-kaart ^[129]	98,00
	1 on 1 guidance	249,00
	Group coaching	15,50
	Remedy counseling	349,00
In private consult	302,50	
De Levende Gemeenschap (Levende-gemeenschap.eu)	Live Life Claim	24,00
	Diplomatiek paspoort	45,00
	Module 1; exit legaliteit onder de wet	95,,00
Wordmens.Nu	Live Life Claim + Zekerheidsstellingovereenkomst + uitleg ^[130]	169,00
	'Prive Consult 1:1 via ZOOM' ^[131]	35,00
Burgerfront.nl	Intrekken machtigen besturen ^[132]	29,95
	'Mijn Rijbewijs' ^[133]	39,95
Well Standing Men	Tweedaagse workshop ^[134]	195,00
	Diplomatiek Paspoort ^[135]	25,00

[126] Hoge Raad van de levende Mensenkinderen. (z.d.). 'Documenten.' Geraadpleegd van: <https://bit.ly/3n5X7IT>.

[127] Hoge Raad van de levende Mensenkinderen. (z.d.). 'Producten.' Geraadpleegd van: <https://www.hogeraadvandelevendemensenkinderen.nl/producten/>.

[128] Hoge Raad van de levende Mensenkinderen. (z.d.). 'Producten.' Geraadpleegd van: <https://www.hogeraadvandelevendemensenkinderen.nl/producten/>.

[129] BOSS/MAKER. (z.d.). 'Identiteitsbewijs voor de levende mens.' Geraadpleegd van: <https://web.archive.org/web/20221223191724/https://bossmaker.com/shop/identiteitsbewijs/>.

[130] WordMens.Nu. (z.d.). 'Word Mens' starterspakket: Live life claim & Zekerheidsstellingovereenkomst + UITLEG!' Geraadpleegd van: <https://wordmens.nu/product/word-mens-starterspakket-live-life-claim-zekerheidsstellingovereenkomst-uitleg/>.

[131] WordMens.Nu. (z.d.). 'Prive Consult 1:1 via ZOOM: 20minuten.' Geraadpleegd van: <https://wordmens.nu/product/prive-consult-11-via-zoom-20minuten/>.

[132] Burgerfront.nl. (z.d.). 'Juridische TOOLKIT voor PARTICULIEREN!' *Burgerfront*. Geraadpleegd van: <https://www.veilig.nu/product/juridische-toolkit-voor-particulieren/>.

[133] Burgerfront.nl. (z.d.). 'Kaart: 'Mijn Rijbewijs'.' Geraadpleegd van: <https://www.veilig.nu/product/kaart-mijn-rijbewijs/>.

[134] WellStandingMen. (z.d.). '[EEN OF TWEEDAAGSE WORKSHOP: VRIJE MENS]' Geraadpleegd van: <https://www.wellstandingmen.com/workshopform/>.

[135] WellStandingMen. (z.d.). 'Diplomatiek Paspoort.' Geraadpleegd van: <https://www.wellstandingmen.com/product/diplomatiek-paspoort/>.